

- 1452 KK Coll. 539.2.10.
- 1453 Clearly, *aspireradt* means (voiced or voiceless) fricatives in this passage.
- 1454 The phonetic symbol of this sound is conventionally [ŋ]. The marking system is still the same as in Castrén's day.
- 1455 Castrén refers to different voiceless palato-alveolar affricates which do not belong to the Finnish sound system, but they may occur in the Finnish folk poetry of Karelian origin, e.g. in the *Kalevala*. See e.g. Kaukonen 1979: 77.
- 1456 A stop-like sound segment which is historically a remnant of a former word-final consonant, e.g. **k*. The traditional term for this segment is *final aspiration*.

Finsk Grammatik¹⁴⁵²

Ljudläran

I Bokstäfver

Genom de tre språk-organerne: *strupen, tungan och läpparne* frambringar rösten articularade ljud, som betecknas med bokstäfver och i Finskan äro: *a, d, e, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t, u, v, y, ä, ö*. – Dessa ljuda i det närmašte liksom i Svenskan, med undantag af *o* och *u*, af hvilka det förra uttalas såsom det Svenska *å*, och det sednare såsom Svenskans *o* eller Ryskans *y*, vidare: *e* och *ä*, hvilka ega i Finskan något bredare uttal, än i Svenskan.

Anm[ärkning:] Det veka *d*, som i några Finska dialecter alldeles försvunnit, har ursprungligen varit ett aspireradt¹⁴⁵³ ljud (*dh*), hvaraf sedan uppkommit antingen ett rent *d*, eller ett med *dh* beslägtadt *r*, som på vissa orter öfvergått till *l*. I somliga dialecter träffas äfven ett aspireradt *t* (*th*), hvilket ej blifvit i skriftspråket upptaget. Dessutom förekomma i Finskan spår af Lappskans aspirerade *g* (*gh*), som i bokspråket stundom betecknas med *j* (*särki*, mört, Gen. *särjen, särjen*), men vanligen åsidosättes.

Bokstafven *g* begagnas för det närvarande blott efter *n*, hvarmed den bildar ett eget nasalt ljud, som rättast borde betecknas med en särskild bokstaf.¹⁴⁵⁴ Finskan eger äfven ett annat complicerad ljud: *ts*, som i Ryskan, Lappskan och flere andra språk uttryckes med ett bokstafstecken.¹⁴⁵⁵ Till angifvande af den skarpa aspirationen¹⁴⁵⁶ i slutet af ord och ändelser, begagnas vanligen apostroph-tecknet, t. ex. *vene' båt, tuore' färsk*. –

2. Bokstäfverna äro av tvenne slag: *vocaler* och *consonanter*. Med *vocaler* förstår man ljud, som frambringas medelst alla tre organernes samverkan; *consonanterne* deremot bero i mer eller mindre mon af ett enskildt organs inflytande. Härpå grundar sig den vanliga bestämningen, att vocalerna kunna i och för sig uttalas, men consonanterna behöfver en vocal till *hjelp* för sitt uttal. Ty emedan rösten vid frambringandet af hvarje ljud måste genomgå alla organer, så kan deras gemensamma

inflytande naturligtvis icke vid något ljud undvikas. Följakteligen äro *vocalerna*, som frambringas medelst alla organer, *sjelfljudande*; men *consonanterna*, som tillhöra ett enskildt organ, kunna blott uttalas i förening med en vocal, äro *medljudande*.

Anm[ärkning:] Det är anmärkningsvärdt, att enkla vocaler, ehuru de i och för sig kunna uttalas, alldrig bilda ett ord, d. ä. uttrycka en tanke, utan ingå i orden blott såsom enskilda, med consonanterna lika gällande beståndsdelar. På sin höjd kan en enskild vocal beteckna någon interjection eller conjunction, men dessa innehålla ännu ingen tanke. Till dess uttryckande erfordras minst en stafvelse, som består af en vocal och en consonant; men i Finskan kunna endast några pronomina utgöras af enstafviga ord (t. ex. *me*, *vi*, *te*, *ni*, *I*, *he*, *de*, *ku*, *ke*, *hvem*, *mi*, *hvad*, *se*, *den*). De flesta stamord äro i Finskan tvåstafviga. Wisseligen finnas äfven några enstafviga nomina, men de innehålla en long vocal och kunna derföre betraktas såsom tvåstafviga, t. ex. *yö* (*ÿ'ö*), *natt*, *mää*, *jord*, *pää*, *hufvud* o. s. v.¹⁴⁵⁷

3. Consonanternas uttal beror naturligtvis af det särskildta organ, hvartill de höra. Men vocalerna, som tillhöra alla organer, bestämmas till sitt uttal af det olika läge, som de *föränderliga* organerna: *tungan* och *munnen* (läpparne) iaktaga i förhållande till den *oföränderliga*: *strupen*. Sålunda kan man lätt märka, att vid uttalet af vocalerna: *i*, *a*, *u*, så väl tungans, som munnens ställning betydligt förändras.

A. Vocaler.

1. Enkla vocaler.

4. Språkets enkla grundvocaler äro: *i*, *a*, *u*. Alla de öfriga böra betraktas såsom modificationer, af hvilka *e* ligger midt emellan *i* och *a*, *ä* emellan *e* och *a*, *o* emellan *a* och *u*, *y* emellan *i* och *u*, *ö* emellan *e* och *o*.

5. I anseende till sina egenskaper bilda de Finska vocalerna tre classer: 1. *Hårda* (*Majores*); *a*, *o*, *u*; 2. *Veka* (*Minores*); *ä*, *ö*, *y*; 3. *Mellanliggande* (*Mediae*): *e*, *i*. Om dessa gäller i Finskan den lag, att *majores* och *minores* alldrig kunna förekomma i ett och samma ord, *mediae* deremot sämjas både med *majores* och *minores*.

1457 Indeed, most of the Uralic word stems were bisyllabic originally, but due to different reductive sound changes, monosyllabic words are quite common in modern Uralic languages. However, the Finnish words Castrén mentions here cannot be considered bisyllabic.

- 1458 This phenomenon, still typical of modern Finnish, is known as vowel harmony.
- 1459 = all the Uralic languages.
- 1460 Sometimes Castrén has shortened the text in a very traditional manner by marking a nasal (*m* or *n*) with a short line above the next letter. Thus, *kääñän* equals *käännän*.
- 1461 Inf. = Infinitivus is an old term for the modern participle.

6. Af denna lag härflyta följande för ordens böjning vigtiga bestämmningar:¹⁴⁵⁸
- Om ordstammen hyser *majores*, måste ändelsen erhålla *majores*, t. ex. *paha*, ond, Adess. *pahalla*, *kova*, hård, Ess. *kovana*. –
 - Hyser stammen *minores*, så antager ändelsen *minores*, t. ex. *hyvä*, god, Abl. *hyväntä*, *köyhä*, fattig, Elat. *köyhästä*.
 - Om på en gång *majores* och *mediae* ingå i stammen, blifva vocalerna i ändelsen *majores*, t. ex. *savi*, lera, Allat. *savella*, *tuli*, eld, Abl. *tulelta*.
 - Innehåller stammen *minores* och *mediae* eller blott *mediae*, så får ändelsen *minores*, t. ex. *ääni*, röst, Adess. *äänellä*, *reki*, släde, Iness. *reessä*.
 - Mediae*, uti ändelsen förblifva oförändrade, t. ex. *ottaisin*, jag skulle taga, *tekisin*, jag skulle göra.
7. Att Finskan, till vinnande af öfverensstämmelse emellan stammens och ändelsens vocaler, efter beskaffenheten af de förra bestämmer de sednare, utgör en för hela den Finska språk-classen¹⁴⁵⁹ egendomliga lag. I de flesta andra språk äro ändelsens vocaler bestämda och oföränderliga, stammens deremot omvexlande, t. ex. *Buch*, bok, Plur. *Bücher*, *Loch*, hål, *Löcher*, *sterben*, dö, *starb*, *gestorben*; *binden*, binda, *band*, *gebunden*. Sådana ur Tyskan anförda vocal-förändringar ega alldrig rum i Finskan. Här kan på sin höjd stammens slutvocal undergå vissa förändringar. Så förbytas:
- a*, *ä* till *e*, t. ex. *kova*, hård, *syvä*, djup, Comparat. *kovempi*, *syvempi*; *annan*, gifva, *kääñän*¹⁴⁶⁰, vända, (stammen: *anta*, *kääntä*), Pass. *annetahan*, *kääñnetähän*.
 - a*, *ä* till *i*, t. ex. *pahañta* l. *pahañti*, illa; *hyväñstä* l. *hyväñsti*, väl; *kaiketi'* (*kaiketa'*), *ääñeti'*, (*ääñetä'*).
 - a* till *o*, *ä* till *ö*, t. ex. *kala*, fisk, Inf.¹⁴⁶¹ Plur. *kaloja*, *kattilla*, kittel, Adess. Plur. *kattiloilla*; *kynttilä*, ljus, Inf. Plur. *kynttilöitä*.
 - e* till *i*, t. ex. *tule*, *tuli*, eld, *sorme*, *sormi*, finger. Denna öfvergång beror på en allmän lag, hvilken stadgar, att *e* icke kan sluta ett Finskt ord, utan antingen öfvergår till *i*, eller antager än en aspiration, än ett euphoniskt *n* efter sig, t. ex. *wene'*, båt, *ihminen*, menniska. Undantag: *kolme*, tre, *itse*, sjelf.

- e) *i* till *e* uti några provincialismer, t. ex. *tauti*, sjukdom, Iness. *taudeissa*; *pappi*, präst, Allat. *papeillen*.
- f) *i* till *j* emellan tvenne vocaler, t. ex. *kala*, fisk, Gen. Plur. *kalojen* för *kaloien*, *tyttö*, flicka, Inf. Plur. *tyttöjä* för *tyttöä*.
- g) *u*, *y* till *v*, t. ex. *olut*, öl, Gen. *oluen* l. *olven*; *käyn*, gå, Imperf. *kävin* o. s. v.

Anm[ärkning:] I Savolax-karelska dialekten vicariera ofta *ä* för *e* och *oo*, *öö* för *ee*, t. ex. *mänöö*, *tuloo* för *menee*, *tulee*.

8. Då *e* under böjningen kommer att sluta en stafvelse, bortfaller det gerna, i fall de omgifvande consonanterna kunna stå till samman, t. ex. *lumi*, snö, Inf. *lunta* för *lumeta*, *meri*, haf, Inf. *mertä* för *meretä*.

Under samma vilkor bortfalla äfven *a*, *ä* uti några verbal-former, t. ex. *kaadan* (St. *kaata*), fälla, *käännän* (St. *kääntä*), *seison* (St. *seiso*), Instr. *kaaten*, *kääten*, *seisten* för *kaataen*, *kääntäen*, *seisoen*.

9. Ganska ofta bortkastas ordets slutvokal så väl uti stammen, som i ändelserna. Öfverhufvud hafva i Finskan alla ordstammar, både de ursprungliga och härledda, i begynnelsen lyktat sig på vocal. Om då slutvocalen varit någon af bokstäfverna *o*, *u*, *ö*, *y*, har den vanligtvis blifvit bibehållen, men deremot ofta bortkastad uti ord, i synnerhet flerstafviga ord på *a*, *ä*, *e*, *i*. Härvid hafva vocalerna *a*, *ä*, *e* först öfvergått till *i*, hvarefter *i* blifvit förvandlad till *j*, som slutligen alldeles försvunnit.

II. Diphtonger

10. De egentliga diphtongerna i Finskan äro: *uo*, *ie*, *yö*, en för hvarje vocal-class. Dessutom förekommer i den Savolax-Karelska munarten diphtongerna: *oa*, *eä*, hvilka i de öfriga dialekterna öfvergått till långa vocaler *aa*, *ää*.¹⁴⁶² I samtliga dessa diphtonger är den sednare vocalen öfvervägande, den förra mindre tydlig i uttalet ock vid böjningen lätt försvinnande.

11. En annan class af diphtonger bildas genom vocalerna *i*, *u* (*y*) till efterljud. I dem är diphtongens förra vocal öfvervägande; den sednare försvinner lätt (*annoin* l. *annon*, jag gaf) och öfvergår gerna till en consonant, *i* till *j*, *u* (*y*) till *v* (№ 7 Litt[erae]¹⁴⁶³ f, g). Dessutom kan *i* blott för välljudets skull i många fall tilläggas en enkel vocal, t. ex. *onneton* l. *onnetoin*,

1462 Actually, the change has taken place in the opposite direction. See e.g. Rapola 1966: 348 ff.

1463 Castrén refers backwards to paragraph 7, point 7f and 7g.

- 1464 Castrén's concept of *diphthong* seems to include real diphthongs (i.e. combinations of two vowels in a single syllable) as well as other vocal combinations.
- 1465 Missing translation.
- 1466 Missing definition. Actually, the basic form should be *kytö*, not *kydön* which is a genitive singular form. Castrén's *kytöen* is a kind of genitive plural.
- 1467 Should be *yä*.

olycklig; *vihanen* l. *vihainen*, ond. De med nämnda vocaler bildade diphtonger äro: *ai, ei, oi, ui, yi, äi, öi, au, eu, iu, ou, ey, äy, öy*, t. ex. *laita*, sida, *seinä*, vägg, *poika*, son, *uin*, jag simmar, *nykyinen*, nuvarande, *päivä*, dag, *löin*, slog, *rauta*, jern, *neula*, nål, *kiulu*, stäfva, *koura*, näfve, *tekeyn*, jag gör mig, *käyn*, jag går, *pöytä*, bord. Bland dem förekommer *yi, öi, ey*, blott i härledda former, och diphtongen *iy*, som enligt regeln för majores, minores och mediae ännu vöre [sic!] möjlig, finnes alldeles icke i språket.

12. Då genom konsonantbortkastning tvenne vocaler sammanstöta, uppkommer dem emellan en hiatus, som vållar, att de tvenne vocalerna hänföras till hvar sin stäfvelse; men stundom bortfaller hiatus, och vocalerna sammanflyta antingen till en lång (t. ex. *teen*, jag gör, för *tegen* l. *teken* (*te'en*), eller ock till en diphtong (*veän*, jag drager, för *vedän*, *ve'an*). Härigenom blifva, utom de redan anförda, ännu följande diphtong-ljud¹⁴⁶⁴ möjliga: *ao, ae, oe, ua, ue, ia, io, iä, iö, ea, eo, äe, äö, öe, öä, ye, yä*, t. ex. *taon*, jag smider, *haen*, jag söker, *koe-tan*, jag försöker, *suan*, Gen. af *suka*, borste, *luen*, jag läser, *hia* (*hija*), ärm, *liotan* (*livotan, ligotan*), jag blöter, *iän* Gen. af *ikä*, ålder, *häviö* (*hävijö*) [...¹⁴⁶⁵], *rupean*, jag börjar, *keon*, Gen. af *keto*, fält, *väestö*, folkmassa, *näön*, Gen. af *näkö*, syn, *kytöen*, [...¹⁴⁶⁶] af *kydön*, svedja, *tyköä*, från närheten, *kyetä*, mäta, *syän* (*sydän*), hjerta. På vokal-föreningen *eö*, som enligt lagen för majores, minores och mediae äfven vöre möjlig, eger språket ej något exempel.

Anm[ärkning] 1. De bland sist anförda diphtonger, som hafva *i* till sitt förljud (*ia, iä, io, iö*), kunna äfven förekomma i stamord utan bortkastning af någon mellanliggande consonant; men de antaga likväl gerna antingen en hiatus emellan sig (*hi'a*), eller ett *j, v* (*häpijä, hivon*), eller förbyta *i* till *j* (*asia* el. *asja*).

Anm[ärkning] 2. Diphtongerna äro i skilda dialecter mycket omväxlande. Så ljuda i Tavaströmsdialekten *uo, ie, yö*, alltid såsom *ua, ia (iä), ua*¹⁴⁶⁷, t. ex. *suali*, tarm, för *suoli*; *viaras*, främmande, för *vieras*; *viälä*, ännu, för *vielä*; *pyärä*, hjul, för *pyörä*. – I andra dialecter ljuda *oa* stundom såsom *ua*, t. ex. *talua*, för *taloa*, Inf. af *talo*, gård; *mua*, för *moa*, jord; vidare *ea, eä*, såsom *ia, iä*, t. ex. *jokea* l. *jokia*, af. *joki*, flod; *sileä* l. *siliä* (*silja*), slät, o. s. v.

13. *Triphthonger* tål ej Finskan. När derföre en stam, som lyktas på diphtong, erhåller en ändelse, hvilken begynner med vocal, blir vanligtvis diphtongens förra vocal bortkastad, t. ex. *vein* för *viein*, jag förde (af *vien*), *toin* för *tuoin*, jag hemtade (af *tuon*), *öinä* för *yöinä*, om nätterna (af *yö*). Enligt samma lag blir en lång vocal framför ändelse-vocalen förkortad, t. ex. *mail-la* för *maaila*, af *maa*, land, *päillä* för *pääillä*, af *pää*, hufvud, *mailma*, verld, för *maailma* (*maalima*). Vid diphtonger af den andra classen kan stundom tre consonanters sammanstötning undvikas genom förvandling af diphtongens sednare vocal (*u*) y till *v* och *i* till *j*, t. ex. *käyn*, imperf. *kävin*, *jalkojen* för *jalkoien*. Diphtonger af tredje classen kunna, medelst af hiatus efter den förra vocalen, ännu efterföljas af en tredje vocal, t. ex. *ke'oilla*, på fälten (*keto*), *taoin*, jag smidde, o. s. v. Men om en egentlig diphtong genom konsonant-bortkastning sammanstöter med efterföljande vocal och antager hiatus, plägar diphtongen sammandragas till en lång vocal: *uo* till *uu*, *ie* till *ii*, *yö* till *yy*, t. ex. *tuon*, jag hemtar, Inf. *tuoda'*, *tuoa' l. tuua*; *vien*, jag för, Inf. *viedä*, *vieä'*, *viiä'*, *lyön*, jag slår, Inf. *lyödä'*, *lyöä'*, *lyyä'*.

Anm. 1. I den Savolax-Karelska äro contractioner ganska vanliga, t. ex. *korea*, vacker, *koree*, *sileä*, slät, *silee*, *rupean*, jag börjar, *rupeen*; *kukko*, tupp, Inf. *kukkoa*, *kukkoo*; *tyttö*, flicka, Inf. *tyttöä*, *tyttöö*; *ottaote*, tagen, *ottoote*, *istuote*, sitten, *istuute*, o. s. v. –

För öfrigt låter denna dialect en lång vocal ofta öfvergå till diphtong, hvilken sedan contraheras, t. ex. *kala*, fisk, Inf. *kalaa*, *kaloa*, *kaloo*; *kantaa*, bära, Inf. *kantoa*, *kantoo*; *kylä*, by, Inf. *kylää*, *kyleä*, *kylee*; *vääntää*, vrida, Inf. *väänteä*, *vääntee*.

III. Hjelpvocaler

14. I likhet med de orientaliska språken,¹⁴⁶⁸ eger Finskan hjelpvocaler (schwata), fastän de ej blifvit i skrift betecknade. Hjelpvocalerna äro till antalet lika med de enkla, och deras ändamål är, att vid consonantmöten åtskilja ljud af olika organer. De förekomma i ordets sednare stafvelser och äro vanligtvis beroende af nästföregående vocal, t. ex. *salmi*, *salami*, sund, *velka*, *veleka*, skuld, *silmä*, *silimä*, öga, *kolkko*, *kolokko*, kulen, *tulva*, *tuluva*, öfversvämning, *särki*, *säräki*, mört, *sylki*, *sylyki*, spott.

1468 Castrén is referring to Hebrew. The term *schwa* (*shwa*, *shewa*) originates from Hebrew and denotes a short, indeterminate central vowel.

B. Consonanter.

a) Consonanters Indelning

15. Enligt sin allmänna natur, beherrsкас consonanterna af enskildta organer, men flere consonanter äro likväl så beskaffade, att de på en och samma gång taga i anspråk flere organer, ehuru alltid ett organ är det öfvervägande (№ 2.) Man indelar consonanterna efter sina organer uti: *strupliga* (*gutturales*), *tungljud* (*linguales*), *läppljud* (*labiales*). Till strupen höra: *k, h, g, j*, till tungan: *t, d, l, n, r, s*, till läpparne: *p, v, m*. Samteliga dessa consonanter sönderfalla vidare efter sitt uttal och andra egenskaper uti: *stumma* eller *slutna* och *lättljudande* eller *öppna*. De stumma frambringas af ett enskildt organ, och hafva ett inom sig slutet, fast och bestämdt ljud, som vid uttalet tvert afbrytes. De lätt ljudande fordra flere organers samverkan och uttalas med ett öppet, fritt utgående, mindre sjelfständigt ljud, som kan i oändlighet uttänjas. De stumma consonanterna äro: *k, g, t, d, p, v*, de lättljudande: *l, m, n, r, h, s, j*.

Anm[ärkning:] Vid en noggrannare indelning af consonanterna, kunna utom de tre allmänna organerna *strupen*, *tungan* och *läpparne*, äfven *gommen*, *näsan* och *tänderna* tagas i betraktande. Då sönderfalla consonanterna, med afseende å sina organer, uti följande sex klasser:

1. *Strupljud* (*Gutturales*): *k, h*.
2. *Gomljud* (*Palatinae*): *g, j*.
3. *Näsljud* (*Nasales*): *n, (ng)*.
4. *Tungljud* (*Lingales*¹⁴⁶⁹): *t, d, l, r*.
5. *Tandljud* (*Dentales*): *s, (ts)*.
6. *Läppljud* (*Labiales*): *p, v, m*.

16. De stumma consonanterna indelas uti *hårda* (*tenues*): *k, p, t*, och *veka* (*mediae*): *g, v, d*. De lättljudande sönderfalla åter i *flytande* (*liquidae*): *l, m, n, r*, spiranter: *h, s*, och *vocalconsonanten j*. Bland de stumma äro *mediae* mindre beroende af sina organer än *tenues*, och bland de lättljudande utgöra *m, n*, de mest slutna ljud.

17. Consonanter af samma organ äro beslägtade och öfvergå lätt den ena i den andra. Derjemte kunna sådana consonanter, som ej äro strängt bundna vid bestämda organer,

förbytas till beslätade ljud af andra organer. De bilda således öfvergången ifrån ett organ till ett annat. Härigenom sluta sig samtliga consonanter till ett system, som i Finskan får följande utseende: *j, g, k, h, s, t, d, r, l, n, m, p, v*. Efter läget för organerna intaga här tungljuden den medlersta, strup- och läpp-ljuden de yttersta delarna af serien. Der denna slutar, vidtaga vocalerna: å ena sidan *i, ä*, den andra: *u, y*. –

b) Consonant-föreningar.

18. Af de olika organer, hvartill consonanterna höra, samt deras större eller mindre beroende af sitt organ, härflyta åtskilliga consonant-föreningar in i orden (*sarka, selkä, turpa*), hvilka föranleda viktiga bestämningar i bokstafsläran.
19. I alla sina consonant-föreningar följer språket den grundsatts, att *consonanter af samma eller närliggande organ lättare låta förena sig med hvarandra än de som frambringas af mera aflägsna organer*. Hit höra vidareföljande bestämningar: 1° att consonant-föreningar ofta st uppkomma genom fördubbling af en och samma consonant, 2° att ett tungljud lättare kan ingå föreningar både med strup- och läpp-ljud, än dessa inbördes, 3° att lätt-ljudande consonanter äro bättre förenliga än de stumma, samt 4° att i allmänhet en consonant, ju obestämdare till sitt organ, desto lättare kan sämjas med andra consonanter. Wid consonant-föreningar komma dessutom i betraktande ljudens beskaffenhet, i följe hvaraf hårda consonanter hellst förenas med hårda, veka deremot med veka.
20. Till att möjlig göra uttalet ock föreningen af olika consonanter, begagnas: 1. hjälpvocaler eller schwata, 2. förändring af föregående consonant, 3. assimilation af den efterföljande.
21. Schwata förekomma i somliga dialecter ganska ofta emellan olikartade consonanter, och det är troligt, att de tillföre ännu oftare blifvit brukade, tills skriftspråket och öfverhufvud en främmande inverkan begynnadt utplåna dem.
22. Af den i № 19. anmärkta obenägenheten hos ljud af olika organer att förena sig med hvarandra, härflyta följande ombyten af föregående consonant:

- a) *n* framför *m* och *p* blir *m*, t. ex. *ompi* för *onpi*, han är, *emmä* för *enmä*, jag (är) icke, *semmoinen* för *senmoinen*, sådan.
- b) *m* framför *t* förbytes till *n*, t. ex. *lunta* för *lumta*.
- c) *h* framför *s* blir *k*, t. ex. *laksi* för *lahsi* (*lahti*), vik.
- f) den svaga aspirationen framför *tenues* förvandlas till *tenues*, t. ex. *pärep-puu* för *päre'puu*, trädsticka, *tulet tänne* för *tule' tänne*, kom hit, *kutsuk koiraa* för *kutsu' koiraa*, locka hund.

Anm[ärkning:] I flere andra med Finskan beslägtade språk förbytes *n* äfven framför *v* till *m* och *m* framför *k* (*g*) till *n*. Finskan saknar exempel på slika öfvergångar, men då äfven här ljudföreningarne *nv* och *mk* ej förekomma, måste man antaga, att samma lag ursprungligen jemväl varit verksam i det Finska språket.

23. Vid consonant-möten hafva liquida ljud, samt spiranten *s* egenskapen att med sig assimilera efterföljande consonant. Sålunda förbytas:

- a) *v* efter *m* till *m*, t. ex. *lampi*, göl. Gen. *lammen* (eg[entligen] *lamven*).
- b) *d* efter *l* till *l*, t. ex. *kulta*, guld, Gen. *kullan* (eg[entligen] *kuldan*).
- c) *d* efter *r* till *r*, t. ex. *virta*, ström, Gen. *virran* (eg[entligen] *virدان*).
- d) *d* efter *n* till *n*, t. ex. *tunto*, känsla, Gen. *tunnon* (eg[entligen] *tundon*).
- e) *n* efter *l* till *l*, t. ex. *tullut* för *tulnut* (eg[entligen] *tulenut*), af *tulen*, komma.
- f) *n* efter *r* till *r*, t. ex. *purrut* för *purhut* (eg[entligen] *purenut*) af *puren*, bita.
- g) *n* efter *s* till *s*, t. ex. *pessyt* för *pesnyt* (eg[entligen] *pesenyt*) af *pesen*, tvätta.

24. Med afseende å consonant-föreningar bör vidare iakttagas, att *d* blott kan förenas med föregående *h*, *g* med föregående *n*, samt att *j*, *v* alldrig kunna föregå någon annan consonant, utan ljuda då såsom *i*, *u*, *y*, och utgöra efterljudet af en diphthong. De mest förenliga consonanter äro: liquida tungljuden: *l*, *r*, spiranterna: *h*, *s*, det stumma tungljudet *t*, samt *j* och *v* efter en föregående consonant. De öfriga consonanterna (*m*, *n*, *k*, *p*) träffas blott i förening med några få, de lättast förenliga consonanter.

Anm. Efterföljande tabel utvisar alla i språket befintliga consonantföreningar, bland hvilka de minst brukliga äro i parentes anmärkta:

j	hj,	jj,	kj,	lj,	mj,	(nj),	(pj),	rj,	sj,	tj,	(vj).	
v	hv,			lv,				rv,	sv,	tv,	vv.	
h	hd,	hh,	hj,	hk,	hl,	hm,	hn,	(hp),	hr,	ht,	ht ¹⁴⁷⁰ ,	hv.
s			sj,	sk,	sl,	sm,	sn,	sp,	sr,	ss,	št,	sv.
l	lh,		lj,	lk,	ll,	lm,		lp,	lr,	ls,	lt,	lv.
r	rh,		rj,	rk,	(rl),	rm,	rn,	rp,	rr,	rs,	rt,	rv.
t	(th),		tj,	tk,	tl,	tm,	tn,	tp,	tr,	ts,	tt,	tv.
m	(mh),		mj,		ml,	mm,		mp,	mr,	ms.		
n	ng,	(nh),	(nj),	nk,	nl,		nn,		ns,	nt.		
k	(kh),		kj,	kk,	kl,	km,	kn,		kr,	ks.		
p	(ph),		pj,		pl,	pm,			pr,	ps.		

c) Om ljudens jemvigt.

25. Enligt Finska språkets ursprungliga lynne, består hvarje stafvelse hellst af en consonant och en vocal, dock så, ett vocalen börjar, consonanten deremot slutar stafvelsen. Under språkets fortgående utveckling har väl denna jemvigt blifvit i betydlig mon rubbad, genom inverkan af accent, kvantitetet, de bortfallna schvata, m. m., men icke dess mindre bero härpå ännu de vigtiga ste lagar och bestämningar i språket.

26. Af nyssnämnda sträfvan efter jemvigt förklaras den lag, hvilken stadgar, att *en stafvelse hvarken kan börjas eller slutas med tvenne consonanter*. Om derfore genom slutvocalens bortkastning en stafvelse kommer att lyktas på consonant, blir den ena, vanligen den förra bortkastad, t. ex. *kynnyksi*, *kynnyks*, *kynnys*, tröskel, *lapsi*, barn, Inf. *lasta*, *kolmansi*, *kolmans*, *kolmas*, den tredje. I lånade ord, som börjas med tvenne consonanter, bortkastas jemväl den förra consonanten, t. ex. *maku*, smak, *tuoli*, stol, *kallo*, skall, *ranta*, strand, *vasta*, qvast, *lukkari*, klockare, *runko*, truncus, *raamattu*, *γζαμματα*, *tarina*, старина.¹⁴⁷¹ Undantagsvis kunna dock i slutet af en stafvelse tvenne consonanter efterfölja hvarandra, om *l*, *p*¹⁴⁷², *r*, föregå *k*, *p*, *t*, *ts*, t. ex. *kulku*, *vilppi*, *maltti*, *marssi*, *vankka*, *kimppu* (ej *kinppu*), *kinttu*, *sintsi*, *tarkka*, *kirppu*, *värttinä*, *vartsi*. Likaså kunna i början af ord *k*, *p*, *t* föregå *r*, *l*, så uti inhemska, som

1470 The cluster *ht* is given twice whereas *st* is missing.

1471 Fi. *runko* is an old Germanic loan (LÄGLOS III s. v. *runko*) and *raamattu* has been mediated by Old Russian *gramata* (SSA s. v. *raamat-tu*). In the other cases, Castrén is correct.

1472 An obvious mistake, should be *m* and *n*.

1473 = consonant gradation.
 1474 The reference number
 is missing.

utländska ord, t. ex. *krapu, kraakun, klasi, kloksuaa, pläiskyttää, präiskyttää, trenki* o. s. v.

27. Ett viktigt medel till att återställa den, genom flere consonanters sammanträffande i en stafvelse störda jemvigt, är *consonant-förmildring*.¹⁴⁷³ Denna sker efter följande lagar:

a) Om en kort på consonant sig lyktande stafvelse, som ej är den första i ordet, begynnes med tenues *k, p, t*, så blifva dessa förmildrade:

k till *g, j, järki*, förstånd, Gen. *järgen, järjen*.

p till *v, tupa*, stuga, Gen. *tuvan*.

t till *d, sota*, krig, Gen. *sodan*.

b) På somliga orter blifva *d, g* bortkastade (*soan, jären*), *v* deremot bibehålles öfverallt. I Tavaštländska dialekten blir genom bortkastning af *g* nästföljande vocal förlängd, t. ex. *nälkä (näläkä)*, hunger, Gen. *nälään*.

c) Framför hårda vocaler öfvergå dialektens *g* och *d* till *v*, t. ex. *halgo*, vedklabb, Gen. *halgon, halvön, kudon* l. *kuvon*, jag väfver.

d) Det veka *d* öfvergår i somliga dialekter till *r, l* (*maito*, mjölk, Gen. *mairon, mailon*), i andra till *j*, t. ex. *susi*, varg, l. *suden* l. *sujen*.

e) Efter *n* kan *g* ej bortfalla, t. ex. *henki*, anda, Gen. *hengen*.

f) *v* förbytes efter *m* till *m*, och *d* efter *l, r, n* öfvergår till *l, n, r* (№ ...) ¹⁴⁷⁴

g) *k, p, t* efter *s* blifva oförändrade: så äfven *k* efter *t*, t. ex. *lasken*, jag styr. *Pispa*, Biskop, Gen. *Pispan, kastan*, jag väter, *matka*, färd, Gen. *matkan*. I den Ryskt-Karelska dialekten kan äfven här förmildring ega rum, t. ex. *lasen* för *lasken*, *matan* för *matkan*.

h) Efter *h* blir *t* i vissa dialekter stundom oförändrad, t. ex. *mehtä*, skog, *mehtän* (äfven *mehän*).

i) Om *k, p, t* är dubbla (*kk, pp, tt*), åstadkommes förmildring medelst bortkastning af den sednare consonanten, t. ex. *kukko*, tupp, Gen. *kukon, sappi*, galla, Gen. *sapen, karttu*, käpp, Gen. *kartun*. En egentlig förmildring kan här ej ega rum, emedan en vek consonant alldrig kan följa på en hård af samma organ.

Anm[ärkning] 1. Att språket ej följt anförda lagar vid bildningen af ordets första stafvelse (*tyttö*, ej *yttö* l. *tytö*), måste tillskrivas accentens inflytande (se nedanför).

Anm[ärkning] 2. De i nästföregående № angifna regler äro åtskilliga inskränkningar underkastade. Så blir t. ex. det enkla *t* i vissa dialecter ofta icke förmildradt, änskönt stafvelsen är slutet, t. ex. *maito*, mjölk, Gen. *maiton*; *meitän*, *meitin*, vår, *teitän*, *teitin*,¹⁴⁷⁵ eder. – I onomatopoëtica på *ota* blifva *k*, *p*, *t* vanligen oförändrade, t. ex. [missing].

28. I följe af språkets benägenhet för jemvigt, lyktas hvarje ord hellst på en vocal (№ 25). Bland consonanter kunna blott: *n*, den svaga aspirationen ('), *t*, *s*, mera sällan *l*, *r*, och blott i enskilda dialecter *k* (för ') sluta ett Finskt ord. Men skulle genom ändelse-vocalens bortkastning ordet komma att slutas på någon annan konsonant, så bör denna förvandlas till någon af de nyss anförda. I anledning häraf uppkomma följande consonantförvandlingar:

- a) *m* öfvergår till *n*, t. ex. *onnettoma*, *onnettom*, *onnetom*, *onneton*, olycklig. Denna öfvergång förekommer äfven i stafvelsens slut in uti orden framför ett efterföljande *t*, t. ex. *lumi*, snö, Inf. *lunta*.
- b) *h* i slutet af ord och stafvelser förbytes till *s*, t. ex. *miehi*, *mieh*, *mies*, man, Gen. *miehen*, ess. *miehenä*, *miehnä*, *miesnä*, *miessä*.
- c) Den svaga aspirationen öfvergår äfven i särskilda dialecter till *s*, *t*, *k*, t. ex. *tuore'*, *tuores*, *tuoret*, *tuorek*, färsk.¹⁴⁷⁶
- d) Särskilda Consonant-förvandlingar.

29. Utom de redan anförda, gifvas ännu några consonant-ombyten, hvilka bero af andra mindre genomgripande och stundom alldeles tillfälliga orsaker, såsom olika bruk i olika dialecter, consonanternas förhållande till nästföljande vocal m. m.

30. Tvertemot lagen för ljudens jemvigt, kan i trestafviga ord ett ursprungligen enkelt *k*, *p*, *t* ej begynna den tredje stafvelsen, om nästföregående stafvelse är kort. I följe häraf blifva de enkla tenues uti den tredje stafvelsen antingen fördubblade eller förmildrade, dialectvis bortkastade, t. ex. *otitta* l. *ottia*, för *otti-ta*, i togen; *kivikko*, stenröse (af *kivi* och ändelsen

1475 As for the dialectal variation, see Kettunen 1940: map 80.

1476 Actually, the change has taken place in the opposite direction. See e.g. T. Itkonen 1965.

- 1477 The variation of genitive plural is exceptionally wide in Standard Finnish too, which is clearly demonstrated by the illustrative paradigms in the introduction of *Nykysuomen sanakirja* (pp. XII–XVI).
- 1478 See further e.g. Laalo 1988.
- 1479 Actually, the alternation is due to heteroclitite origins of the derivation suffix. See e.g. L. Hakulinen 1979: 124–125.
- 1480 Castrén seems to presuppose that the endings of potential (Praesens conjunctivus) and conditional (Imperfectum conjunctivus) words are of the same origin. This view has not been accepted by later researchers. See e.g. Korhonen 1981: 251–252; Lehtinen 2007: 92–93.
- 1481 Translation missing.
- 1482 Old colloquial names for *ulpukka* “yellow water-lily” (*Nuphar lutea*). Actually, there are many more variants, as shown by Suhonen 1936: 238–240.
- 1483 SSA 1 s. v. *jyrkkä*.
- 1484 SMSe s. v. *kataja*.
- 1485 L. Hakulinen 1979: 264–265.
- 1486 For the distribution of different variants, see Kettunen 1940: map 177.

ko), *tupakka*, tobak, *ottava* för *ottapa*, (jfr. *viepä*), tagande, o. s. v. En fördubbling eller förmildring af *t* eger stundom äfven rum uti öfriga stafvelser, i synnerhet uti Genit. Plur., t. ex. *muu*, en annan, Gen. *muitten*, l. *muiden*, *muien*; maa, jord, Gen. *maitten* l. *maien*, *sormi*, finger, Gen. *sormitten* l. *sormien*, *muutama*, någon, Gen. ~~*muutama*~~, någon, Gen. *muutamitten* l. *muutamien*.¹⁴⁷⁷

31. Framför *i* förbytes det ursprungliga enkla *t* till *s*, t. ex. *vesi* (*vete*), vatten, Gen. *vede*, *käsi* (*käte*), Gen. *käden*, *kansi* (*kante*), lock, Gen. *kannen*; *kolmas* (*kolmante*, *kolmans*, *kolmans*, *kolmas*), den tredje, Gen. *kolmannen*, *hyvyysi* (*hyvyyte*), godhet, Gen. *hyvyyden*. Wid ordens böjning kan denna förvandling stundom åsidosättas, t. ex. *lensi* l. *lenti*, flög, *pyysi* l. *pyyti*, fångade, *paransi* l. *paranti*, förbättrade, *lähti* l. *läksi*, begaf sig, *lahti* l. *laksi*, vik, *kynti*, plöjde (*kynsi*, nagel), *vaati* (ej *vaasi*), fordrade.¹⁴⁷⁸

32. Märkvärdig är i Finskan öfvergången af *s* till *n*, som förekommer hos nomina på *nen* (urspr. *se*), t. ex. *ihminen* för *ihmise*, Gen. *ihmisen*, *kaunonen*, skön, Gen. *kaunosen*.¹⁴⁷⁹ Samma öfvergång förkommer äfven uti Praesens Conjunctivus, som till skillnad ifrån Imperfectum antagit *ne* för *se*, t. ex. *ottanen*, Impf. *ottaisin*.¹⁴⁸⁰

33. I skilda dialecter omvexla stundom bokstäfverna: 1) *n* och *l*, t. ex. *nupukka* l. *lupuka* [...¹⁴⁸¹],¹⁴⁸² 2) *r* och *j*, t. ex. *jyrkkä* l. *nyrkkä*,¹⁴⁸³ brant. – 3) *h*, *j*, *v*, t. ex. *katajan*, *katavan*, *katahan*,¹⁴⁸⁴ enens.

34. Stundom omkastas i Finskan bokstäfver icke allenast i samma stafvelse, t. ex. *oleskelen* l. *olekselen*,¹⁴⁸⁵ jag vistat, *jalkasi* l. *jalkais*,¹⁴⁸⁶ din fot, *maailma* l. *maalima*,¹⁴⁸⁷ verld, *sothahan* l. *sothaan*, i krig, *tupahan* l. *tuphaan*, i stugan, *vetehen* l. *vetheen*,¹⁴⁸⁸ i vattnet; utan äfven i skilda stafvelser, t. ex. *viikate* l. *viitake*,¹⁴⁸⁹ lie.

II. Accent och Qvantitetet

35. Om alla stafvelser i ett ord skulle uttalas på samma tid och med samma tonvigt, så blefve talet alltför enformigt, och språket skulle ej kunna ikläda sig en methrisk drägt. Till vinnande af en rikare omvexling i språket, äro således *accent* och *qvantitet* oundgängligen nödvändiga. –

Qvantitet kallas den längre eller kortare tid, som fordras till uttalande af en stafvelse. Med *accent* förstår man röstens olika höjning och sänkning på olika stafvelser.

36. Stafvelsernas qvantitet är dels *lång*, dels *kort*; – i anseende till accenten äro åter stafvelserna *högt* eller *lågt* betonade. Ehuru alltså hvarje stafvelse eger både accent och qvantitet, säger man likväl företrädesvis den långa stafvelsen hafva qvantitet, och den högt betonade stafvelsen vara accentuerad.

37. Accent och qvantitet äro hvardera ett villkor för välljudet (№ 35); men accenten har äfven en annan bestämmelse. Den afser, utom stafvelsernas förhållande till hvarandra i anseende till tonen, det logiska förhållande, hvari tanken sätter ett ord till ett annat, t. ex. *minun veitsi*, min knif. (d. ä. *min* och ingen annans tillhörighet), *minun vetsi* [sic!], min knif (d. ä. en mig tillhörig *knif*, icke något annat verktyg).¹⁴⁹⁰

38. Emedan en lång stafvelse för sitt uttal anses erfordra en dubbelt så lång tid, som den korta, betecknas i Finskan en lång vocal medelst tvenne korta: *aa*, *ee*, *ii*, *oo*, *uu*, *yy*, *ää*, *öö*. Alla dessa vocaler äro *af naturen långa*, och till antalet af dem höra jemväl diphtongerna. Dessutom gäller äfven i Finskan en stafvelse, som efterföljes af tvenne consonanter, för *positione lång*.

39. En ursprunglig af naturen lång vocal förekommer i Finskan allenaft uti den första stafvelsen af ordet. I öfriga stafvelserna har den långa vocalen uppkommit genom bortkastning af någon consonant och en därpå skedd sammandragning af vocalerna, t. ex. *kotiin* för *kotihin*, hem, *kirkas*, klar, Gen. *kirkkaan* för *kirkkahan*, *lupaan* för *lupadan*, jag lofvar. Äfven i ordets första stafvelse kan en dylik sammandragning ega rum, t. ex. *ees* för *edes*, framåt, *teen* för *tegen*, *teken*, jag gör, *siitän* för *sikitän*, jag alstrar o. s. v.

1487 Metathesis, i.e. transposition of sounds or letters, is a common phenomenon in the Uralic languages. See e.g. Itkonen 1966: 169.

1488 See further e.g. Mantila 1992.

1489 See further Ruoppila 1967: 60–62, map 68. A Baltic loan etymology explaining the variation was proposed by Eino Nieminen, but this explanation is in dispute (Junttila 2015: 105, 108, 148)

1490 Castrén has not illustrated prosodic features explicitly.

- 1491 The first accent is not marked.
- 1492 The second accent is not marked.
- 1493 The first accent is not marked.
- 1494 For the detailed description of gemination phenomena, see e.g. Nahkola 1987 and Paalander 1987.
- 1495 In the cases mentioned by Castrén, the geminate is original.
- 1496 For further information, see e.g. Sammal-lahti 1998: 47 ff.
- 1497 This view has not been accepted by other scholars.

40. Accenten är i Finskan alldeles oberoende af kvantiteten och faller vanligtvis på den första, tredje, femte och i allmänhet alla udda stafvelser af ordet. Härvid bör märkas, att den första stafvelsens accent, *tonicus* kallad, är vida skarpare än accenten i de öfriga stafvelserna, hvilken blifvit benämnd *euphonicus*.

Anm. I några få fall hvilar accenten öfver de första, fjerde, sjette stafvelserna af ordet, såsom vid Participia på *-vainen*, nomina verbalia på *ma* och *minen*, af trestaffviga verba, samt andra af dem härledda ord och former, t. ex. *käänteleväinen*¹⁴⁹¹, *arveleminen*¹⁴⁹², *óttelemáta*, *arvelemáttomáksi*¹⁴⁹³, *hégittämáttömýydessänsä*, o. s. v.

41. Af den skarpa accentens inverkan beror en i vissa dialecter ganska vanlig consonant-fördelning, hvilken för sig gör efter följande regel: Om första stafvelsen i ordet lyktas på kort vocal och den nästföljande stafvelsens vocal är lång, så blir consonanten efter accentens *tonicus* fördubblad, t. ex. *sahaan* för *sahaan*, jag sågar, *ajjaa* för *ajaa*, han kör, *sakkaan* för *sakaan*, jag blandar, *tullee* för *tulee*, han kommer, *kummoo* för *kumoo*, han stjelper, *mennee*, han går, *luppaan* för *lupaan*, jag låfvar, *purree* för *puree*, han biter, *pessee* för *pesee*, han tvättar, *sittoo* för *sitoo*, han binder, *avvain* för *avain*, nyckel.¹⁴⁹⁴ – Det är möjligt, att samma fördubbling efter *tonicus* äfven inträffat framför efterföljande korta vocal. Ätminstone finner man i enskilda dialecter: *kuko* för *kukko*, tupp, *kako* för *kaakko*, tyär för *tyttäre* (*tytär*), *tyttö*, flicka.¹⁴⁹⁵ I Lappskan har consonant-fördubblingen efter accenten gjort sig gällande såsom en allmän lag.¹⁴⁹⁶

Anm[ärkning:] Likasom i Finskan, hvilar tonvigten äfven i Svenskan på de första, tredje, femte stafvelserna af ordet, och det är derföre icke osannolikt att Finskan lånat hela sitt betoningssätt ifrån grannspråket.¹⁴⁹⁷ Anmärkningsvärdt är ätminstone, att åtskilliga mera aflägsna språk af den Finska stammen gerna accentuera ordets sista stafvelse. Detta är exempelvis alltid fallet med Samojediskan. Uti detta språk finnas tre accenter, hvilka kunna benämnas: *gravis*, *acutus*, *circumflexus*. Efter *gravis*, som är den svaga ste accent, höres ett lent *h*, hvilket ofta bibehålles i ändelserna, t. ex. *lambda* (*lambah*),

åre, Abl. *lambahad*. *Circumflexus* är i ordens slut ganska skarp, men denna skarpa går förlorad framför ord och ändelser hvilka begynna med *k, p, t, s*, hvilka antaga framför sig ett euphoniskt *m, n*. *Acutus* är den skarpa ste accent och har den egenskap, att en derpå följande vek consonant förstärkes. – Samma fenomen kan äfven uppvisas i Finskan. Här är först och främst *h* en ganska vanlig bildningsvocal on anträffas ofta i analog fall både i Finskan och Samojediskan. Likaså nyttjas i Finskan *m* samt i slutet *n* stundom såsom euphoniska tillägg¹⁴⁹⁸ till ord och stafvelser, t. ex. *annetahan*, man gifver, för *annetah* eller *annetaha*; *ottakohon*, han må taga, för *ottakoho*, *kovempi*, hårdare, *korkiampi*, högre, samt i allmänhet alla comparativer, hvilka genetiskt förklarade ursprungligen lyktat sig på *pa*¹⁴⁹⁹, t. ex. *kova-pa*, *korkia-pa*, o. s. v.

Af *acutus* förekomma i Finskan spår uti den starka aspirationen, hvilken äfven här åstadkommer en consonant-förstärkning, t. ex. *ota'pa* el. *otap-pa*. Utan afseende å fördubblingen är *p* uti förevarande fall vida hårdare än annars (man jemföre *p* uti *ota'pa* el. *otappa* och *minun poika*, såsom de i folkets mun uttalas). Uti Finskan kan väl den skarpa aspirationen förklaras genom en i detta fall vanligen bortfallen consonant, men detsamma gäller äfven ofta i Samojediskan både om *acutus* och *circumflexus*, hvilka icke desto mindre hafva betydelsen af accent. Att genom denna accent-theori ganska många svårigheter kunna i Finskan undanrödjas, skall i det följande närmare ådagaläggas. –

1498 In most cases, these are actually remnants of original consonants.

1499 As for the quality of the vowel, Castrén is right, but the consonant cluster *mp* is taken to be original in the suffix (usually reconstructed as **mpa/mpä*; see e.g. Lehtinen 2007: 71).

1500 Infinitivus = partitive case.

1501 Castrén takes Instructivus and Comitativus as variants of the same case. In most grammars including modern ones they are kept apart, even if their paradigms are incomplete.

1502 = Translative.

1503 = Abessive.

Om Nomen.

I Substantivum

A. Casus.

42. Finska nomina sakna genera, men äga deremot en stor mängd casus. De kunna indelas i tvenne hufvud-klasser: 1° *Abstracta* 2° *Concreta*. De abstracta sönderfalla i a) *Handlings* (Nom. Genit. Inf.¹⁵⁰⁰ Instr. I. Comit.¹⁵⁰¹) och b) *Tillståndscasus* (Essiv. Factiv.¹⁵⁰² Carit.¹⁵⁰³). De Concreta casus utmärka åter ett förhållande i a) det yttre och b) det inre rummet. Casus för yttre förhållanden (casus loci exterioris) äro: Allativus, Adessivus, Ablativus. Casus för inre förhållanden (casus loci interioris) äro: Illativus, Inessivus, Elativus. Till de Concreta casus höra äfven Prolativus el[ler] Prosecutivus.

43. Samtliga casus i Finskan äro således följande fjorton:

1. *Nominativus*, som är subjektets casus, har ursprungligen lyktat sig på vocal, men sedermera undergått många förändringar, framkallade af en i slutet bortfallen vocal; *laiva*, skepp.
2. *Genitivus* på *n*, utmärker ett föremål såsom egande något, och ersätter tillika Accusat. Sing., då fråga är om ett bestämdt object; *laivan isäntä*, skeppets ägare, *myrsky särki laivan*, stormen söndrade skeppet.
3. *Infinitivus* på *ta*, är det obestämda subjektets och objektets casus. Infinitivus svarar således emot den obestämda nominal ändelsen i nyare språken, t. ex. *Odotti laivaa* (för *laivata*), han väntade skeppet.
4. *Instructivus* på *n*, som äfven blifvit kallad *Comitativus*, utmärker något såsom befintligt tillika med, eller genom något annat, t. ex. *läksi laivan*, for med skeppet. I förening med Suffix antager Instr. ändelsen *ne*, t. ex. *laivoine*, med sina fartyg.
5. *Essivus* på *na*, angifver ett varande tillstånd, t. ex. *laivana*, såsom skepp.
6. *Factivus* på *ksi*, uttrycker tillståndets förändring, t. ex. *laivaksi* till skepp.
7. *Caritivus* på *tta* (*tak*, *ta'*) tillkännagifver negativt tillstånd, t. ex. *laivatta*, utan skepp.
8. *Allativus* på *lle*, utmärker rörelse till det yttre af något, t. ex. *laivalle*, på till skeppet.

9. *Adessivus* på *lla*, angifver ett varande (hvila) på (vid) det yttre af något, t. ex. *laivalla* (ofvan) på skeppet.
 10. *Ablativus* på *lta*, utmärker rörelse ifrån det yttre af något, t. ex. *laivalta* (ofvan) ifrån skeppet.
 11. *Illativus*, på *hⁿ1504* uttrycker rörelse till det inre af något, t. ex. *laivahan*, (in) i skeppet.
 12. *Inessivus* på *ssa*, betecknar ett varande (hvila) i det inre af något, t. ex. *laivassa*, inuti skeppet.
 13. *Elativus* på *sta*, anger rörelse ifrån det inre af något, t. ex. *laivasta*, inifrån skeppet.
 14. *Prosecutivus* på *tse*, tillkännagifver en rörelse långsefter något, t. ex. *laivatse*, långsefter skeppet.
44. Anförda casus ändelser äro gemensamma för alla finska nomina, och det båda i singularis och pluralis, med den skillnad likväl att ändelserne i singularis vidfogas stammen omedelbart, då deremot i pluralis framför ändelsen antages bindevocalen¹⁵⁰⁵ *i*. Undantag härifrån göra endast Nominativus pluralis, som fogar sin ändelse *t* omedelbart till stammen, samt Genitivus, som i stället för *n* har *ten* till ändelse.

B. Om uppkomsten af Casus.

45. Meningarne om Casuum uppkomst i Finskan hafva varit delade. – Med behörigt afseende på de Samojediska casus, torde man komma sanningen närmast. I detta språk lyktas Dativus på *n*, Inessivus på *na* och Ablativus på *d*.¹⁵⁰⁶ Nu kan i Samojediskan hvarje med gravis betonad nominal-stam antaga i slutet *h*, hvartill ännu plägar bifogas en vocal (*ha*, *he*, *hi* o. s. v.). Ur den sålunda förlängda stammen bildas nya casus-ändelser, neml[igen] för *Dativus hⁿ*, egentligen är en verbal form, men äfven tilläges nomina såsom casus-ändelse med en factiv betydelse.

Caritivus på *tta'*, som i Savol. dialekten lyktas på *tak*, *tah*, är Lappsans *taga*, hvarvid *a* bortfallit.

Prosecutivus på *tse*, *tte*, har sannolikt ursprungligen lyktat sig på *h*, liksom fallet ännu är i några Lappska dialekter. Detta *h* är till sin grund blott en af gravis föranledd aspiration.

[The lower part of the page is blank.]

[Reverse side is blank.]

1504 Castrén's footnote: Tecknet \checkmark anger en kort vocal, som assonerar med nästföregående vocal.

1505 Actually, it is a plural marker.

1506 For updated representations of the Samoyedic case markers and their relation to other Uralic languages, see e.g. Janhunen 1998 and Ylikoski 2016.

- 1507 The first part of the sentence dealing with Samoyedic case markers is missing.
- 1508 Carl Axel Gottlund (1785–1875) was a lecturer of Finnish at the University of Helsinki. As he applied for the post of lecturer in 1839, he presented a thesis on Finnish grammar which was not published. In 1863 he applied for the professor's post and presented approximately the same thesis again. In that year, it was published under the name *Forsknningar uti sjelfva grundelementerna af det Finska språkets grammatik*. Sven Gabriel Elmgren, a contemporary of Gottlund, described it in 1863 as follows: "Gottlunds disputation är nu ett allmänt muntrationsämne; den innehåller verkligen en oerhörd portion skamlöshet och sjelfberöm, men så naivt uttryckt att man icke rätt kan förargas deröfver, utan hellre skrattar deråt rätt hiertligt. Han speciminerades med samma afhandling redan 1839 för lektoratet i Finskan, ehuru den då icke trycktes; åtminstone är titeln alldeles densamma." (*Suomen historian lähteitä* II: 489).

för *Locativus* (*Inessivus*) *h̃na*, för *Allativus* *k̃d*.¹⁵⁰⁷ De Samojediska casus-ändelserna *na* och *d* förekomma äfven uti Finskan, neml[igen] *na* uti *Essivus*, som ursprungligen torde varit lika betydande med *Inessivus* (jfr. *kotona*, *kaukana*, *siinä*, *tänä päivänä*, o. s. v.), *d* (*ta*) uti *Infinitivus*, som till sin betydelse är beslägtad med *Ablativus* (t. ex. *juoda vettä*, dricka vatten, något af vattnet). Den Dativa ändelsen *n* kan i Finskan ej omedelbart bifogas stammen. Ur de tre ändelserna: *n*, *na*, *ta* (*d*) uppkomma i Finskan genom tillägg af *h* och *l* till Nominal-stammen följande casus:

Allativus – *len*, *Illativus* – *h̃n*

Adessivus – *lna*, *lla*, *Inessivus* – *hna*, *sna*, *ssa*

Ablativus – *lta*, *Elativus* – *hta*, *sta*.

Obs. 1. *Allativus* lyktas vanligen i Finskan på *llen* eller *lle*. Det dubbla *l* förklaras af Lönnrot genom en sammansättning af *l* och den *Illativa* ändelsen *hen* (*lhen*, *llen*). Hvad åter slutconsonanten beträffar, så synes den vara nödvändig, emedan enl. regeln ett Finskt ord ej kan lyktas på *e*.

Obs. 2. Med afseende å bildningsbokstafverne *h* och *k* bör anmärkas, att a) *h* ganska ofta pleonaštiskt bifogas ordet, t. ex. *rikas l. rikkaha*, Gen. *rikkahan*, af det Svenska *rik*, *varkaha* af Ryska *вопръ*, – *kotohona*, *sormehena* (Gottlund¹⁵⁰⁸) för *kotona*, *sormena*, *mihnä* för *minä* (af *mi*, hvad), *siinä* (*sihinä*) o. s. v. b) att *li* äfven i Samojediskan pleonaštiskt bifogas nomina, att samma ändelse äfven förekommer i Syrjänskan med ett diminutivt begrepp, samt att många Finska ord i sjelfva verket förökat sin nominal-stam med *l*, (*li*, *le*, *lo*), t. ex. *pääli-nen* (af *pää*), *kante-le* (*kantaa*), *purtilo* (*pursi*) o. s. v.

46. Ännu återstår att redogöra för *Genitivi*, *Instructivi*, *Factivi*, *Caritivi* och *Prosecutivi* uppkomst. – De flesta med Finskan beslägtade språk sakna *Genitivus*, hvilken de uttrycka medelst andra Casus, i synnerhet *Nominativus*. I Samojediskan begagnas *Nominativus* äfven i stället för *Genitivus*, men då med en särskild accent (circumflexus) på sista stafvelsen. Nämda accent fordrar i vissa fall ett *n* el. *m* i slutet, och möjligen uppkom den Finska *Genitivus* på samma sätt (jfr. Ljudl. №¹⁵⁰⁹

Instructivus på *n* förekommer i alla Finska språk. I Samojediskan är *Instructivus* lika med *Inessivus*. Möjligtvis har äfven i Finskan *Instructivi n* uppkommit ur *Essivus* på *na*, sedan slutvocalen *a* bortfallit. –

Factivus på *ksi* (*kse*) öfverensstämmer med den Samojediska ändelsen *sj*, som egentligen är en verbal form, men äfven tillägges nomina såsom casus-ändelse med en *Factiv* betydelse.

Caritivus på *tta'*, som i Savol. dial. lyktas på *tak*, *tah*, är Lappskans *taga*, hvarvid *a* bortfallit.

Prosecutivus på *tse*, *tte*, har sin motsvarighet i den Syrjenska *Prosecutivus* på *te*.

47. *Nominativus pluralis* har sannolikt ursprungligen lyktat sig på *h*, liksom fallet ännu är i några Lappska dialecter. Detta *h* är till sin grund blott en af gravis föranledd aspiration. Nu har *Pluralis* i Samojediskan en skarp accent (*acutus*), som vållar efterföljande consonants förstärkning. Måhända har äfven af samma anledning *h* i Finskan öfvergått till *t* så väl i detta, som många andra fall (jfr. Ljudl[äran] №¹⁵¹⁰

b) Declination.

48. Man har efter skillda principer indelat de Finska Nomina uti skillda deklinationer. *Vhael*¹⁵¹¹ antog 2^{ne} declinations-classer efter antalet af stafvelser uti olika casus. Han delade således de Finska nomina uti 1° *Parisyllabica*, hvilka lyktas på vocal och hafva ett lika antal stafvelser uti alla casus, 2° *Imparisyllabica*, som lyktas på consonant och till följd af en i stammens slut bortfallen vocal, hafva i *Nominativus* ett mindre antal stafvelser, än i de öfriga casus. Denna indelning är den enda naturliga, men äfven den är öfverflödig, emedan *imparisyllabica*, då den ursprungliga stammen igenfinnes, äfven lyktas på vocal och blifva declinerade alldeles såsom *parisyllabica*.

1509 The reference number is missing.

1510 The reference number is missing.

1511 Bartholdus Vhael (1667–1723): a clergyman in Ilmajoki Ostrobothnia who compiled a Finnish grammar (*Grammatica Fennica*), published posthumously in 1733.

1512 Comitative is included in the Instructive case in Castrén's description.

1513 = stammen.

49. Det allmänna declinations-schema för Finskan är följande:

Casus	Singularis	Pluralis
Nominativus	-	t
Genitivus	n	i-ten
Infinitivus	ta	i-ta
Instructivus	n (ne ¹⁵¹²)	i-n (ni)
Essivus	na	i-na
Factivus	ksi	i-ksi
Caritivus	tta	i-tta
Allativus	lle(n)	i-lle(n)
Adessivus	lla	i-lla
Ablativus	lta	i-lta
Illativus	h'n	i-h'n
Inessivus	ssa	i-ssa
Elativus	šta	i-šta
Prosecutivus	tse	i-tse

Anm[ärkning:] Vid detta schema öfvergå ändelsernas hårda vocaler till motsvarande veka, ifall stammen har veka vocaler.

50. Dessa casus-ändelser tilläggas i allmänhet regelbundet den *ursprungliga* nominal-stammen. Af den *Förkortade* stammen¹⁵¹³, d. ä. den vanliga Nominativus, bildas i Singularis endast Infinitivus hos nomina på consonant, t. ex. *olut*, öl, *olutta*, samt de på *i*, som ursprungligen lyktas på *e*. Vid nomina af sistnämnda slag bortkastas *i* (*e*) och *ta* vidfogas då den föregående consonanten, så framt den kan förenas med ändelsens *t*, t. ex. *tuli*, eld, *tulta*, veri, blod, *verta*. Är consonanten oförenlig, så bortfaller ändelsens *t*, men *i* kvarstår, t. ex. *väki*, folk, *väkiä*, *rupi*, skorf, *rupia*, *savi*, lera, *savia*.

De fall i hvilka stammens consonanter ej kunna förenas med ändelsens *t*, äro:

- 1° Då stammens sista consonant är *k*, *p*, *v*, hvilka ej låta förena sig med *t*.

Anm[ärkning:] I dessa ord bildas äfven en Infinitivus af den ursprungliga stammen, genom tillägg af *a*, t. ex. *väki*, *väkiä* l. *väkeä*.

- 2° Om *i* föregås af 2^{ne} consonanter, emedan tre consonanter ej kunna stå tillsammans.

Und[vikelse]. Om *l*, *n*, *r* äro bland de föregående, ty dessa kunna tålas framför *t*, t. ex. *kynsi*, *nagel*, *kynttä*.

Anm[ärkning:] I ord på *ksi*, *psi*, *tsi*, bildas Infinitivus antingen ur den ursprungliga stammen och Infinitivi character-bokstaf försvinner, eller bibehålles denna och *k*, *p*, *t* bortfalla, t. ex. *suksi*, *skida*, *suksen* l. *susta*, *lapsi*, *barn*, *lapsea* l. *lasta*, *veitsi*, *knif*, *veitseä* l. *veistä*.

Und[vikelse] från Anm[ärkning:] Infinitivus till orden *yksi*, *kaksi* bildas sålunda ur den ursprungliga stammen på *hte*, att *e* bortfaller och *a* vidfogas, hvarigenom: *yhtä*, *kahta*.

3° Då *m* föregår *i*. Detta *m* öfvergår dock vanligen till *n* och följer sedan hufvudregeln, t. ex. *lumi*, *snö*, *lunta*.

Anm[ärkning:] I vissa ord skulle likväl, då *m* förändras till *n*, en otydlighet uppstå, hvarföre denna förändring uteblir, t. ex. *Suomi*, *Suomia* i. st. f. *Suonta*.

52. Ordinalia (*kolmas*, urspr[ungligen] *kolmante*) bilda sin Infinitivus directe af ingendera stammen, utan *n* och *e* bortfalla af det ursprungliga slutet, och ändelsen *ta* fogas till denna stympade stam, sålunda: *kolmante*, *kolmat*, *kolmatta*.

53. I alla öfriga Nomina bibehålles stammens slutvocal. Dock bör härvid anmärkas, att enligt №¹⁵¹⁴ Infinitivi character-bokstaf *t* uti trestafviga ord bortfaller, om föregående vocal är kort, t. ex. *tyttö*, Inf. *tyttöä* (för *tyttötä*), *sana*, Inf. *sanaa* (*sanaata*); men *vapaa*, Inf. *vapaata*. I flerstafviga ord kan *t* bortkastas och kvarstå t. ex. *Jumala*, *Jumalata* l. *Jumalaa*, *lepiistö*, *lepiöstöä* l. *lepiöstöä*.

54. Uti pluralis numerus kan endast Genitivus bildas ur den förkortade stammen, hvarvid iaktagas samma lagar, som i Inf. Singularis. I följe häraf kan hos nomina på *i* (*e*) binde- l. slut-vocalen i Genitivus Pluralis bortkastas, då den i Infinitivus Singularis bortfaller, t. ex. *lumi*, Gen. *lunten* l. *lumien*, *lapsi*, Gen. *lasten* l. *lapsien*.

- 1515 The reference number is missing.
 1516 The reference number is missing.

55. Om vissa förändringar, framkallade af Pluralens bindevocal.

1° Lyktas stammen på kort *o*, *ö*, *u*, *y*, så undergå hvarken stammens slutvocal eller bindevocalen någon förändring, t. ex. *talo*, *taloissa*, *lepiistö*, *lepiistöissä*, *lasku*, *laskuissa*, *pyry*, *pyryissä*.

2° Slutar stammen med *e*, öfvergår detta *e* till *i*, som tillika är bindevocal, t. ex. *kivi* (stam *kive*), *kiviä*.

3° Lyktas stammen på ett ursprungligen enkelt *i*, så kan det öfvergå till *e*, men äfven kvarstå såsom bindevocal, t. ex. *tauti*, *tauissa* l. *taueissa*, *karhi*, *karheissa* l. *karhissa*.

4° Kort *a*, *ä* uti tvåstafviga ord öfvergår till *i*, och blir bindevocal, *ä* öfverallt, men *a* endast då i föregående stafvelse finnes *o* el. *u*, antingen korta, långa eller såsom förljud i diftonger, t. ex. *kärppiä*, *kärppiä*, *sota*, *sotia*, *kuiva*, *kuivia*.

Und[vikelse] 1. *Puola*, *suola*, hvilka, oakadt sitt *o* och *u* i 1^{sta} stafvelsen, likväl förbyta *a* till *o*, således: *puoloina*, *suoloina*.

Und[vikelse] 2. I tvåstafviga participier på *va*, och substantiva verbalia på *ja*, *ma*, öfvergår *a* till *i* utan afseende på föregående stafvelsens vocal, t. ex. *saava* el. *saapa*, *saaja*, *saama*, plural. *saavina*, *saapina*, *saajina*, *saamina*.

5° Det korta *a* deremot i sednare stafvelsen af tvåstafviga ord öfvergår till *o*, och bindevocal tillkommer om *a*, *e* eller *i* förekomma såsom korta, långa el. förljud till diftongen i föregående stafvelse, t. ex. *kala*, *kaloille*, *verta*, *vertoille*, *piena*, *pienoille*.

6° I flerstafviga ord går *a* i slutet öfver till *o* eller *i*, och *ä* till *ö* eller *y*, t. ex. *vasama*, *vasamoita* l. *vasamia*.

7° Ord, hvilkas stam slutas på lång vocal el. diftong, antaga pluralens bindevocal, och första vocalen bortfaller, t. ex. *maa*, *maille*, *yö*, *öille*, (Se Ljudläran N^o1515

8° Uti ord, som lyktas på någon diftong med *i* till efterljud, tjenar detta *i* såsom bindevocal, men förbytes framför en vocal till *j*, t. ex. *kala*, *kaloja* (för *kaloia*), *lavitsa*, *lavitsoja* (för *lavitsoia*). Se Ljudläran N^o1516

9° Nomina på långt *ii*, antaga likaså ingen bindevocal, t. ex. *pii*, *piille*.

Om Nominal-stammen

56. Till igenfinnande af den ursprungliga Nominal-stammen, hvilken i Nominativus undergått särskildta förändringar, tjena följande bestämningar:

a) Nomina på vocal.

- 1° Hos nomina på vocal är stammen gemenligen oförändrad, d. v. s. lika med den nu brukliga nominativa.
- 2° Emedan *e* icke kan sluta ett Finskt ord (№¹⁵¹⁷), har denna vocal i Nominativus öfvergått till *i*, t. ex. *sorme*, *sormi*. Härvid har jemväl *t* framför *i* öfvergått till *s*, t. ex. *käte*, *käsi*.
- 3° I många ord är såväl ändelsen *i*, som *si* ursprunglig, t. ex. *anti*, *keli*, *kuusi*, *lapsi*.

Anm[ärkning:] Orden *yksi*, *kaksi*, *laksi*, *haaksi*, *vaaksi*, m. fl., hvilkas nominal-stam ändas på *hte* (*yhte*, *kahte*, o. s. v.). När nu *e* i slutet öfvergick till *i*, *t* framför *i* till *s*, samt *h* framför *s* till *k*, uppstod genom dessa process i nominativus ändelsen *ksi* (*yksi*, *kaksi* o. s. v.) –

- 4° Comparativa hafva förbytt sitt ursprungliga *a* (*ä*) till *i*, men bilda sina casus af den ursprungliga nominal-stammen, t. ex. *parempi*, urspr. *parempa*, Genit. *paremman*.

b) Nomina på Consonant

Nomina på Consonant hafva vanligen förändrat sin stam sålunda att tre eller flerstafviga ord bortkastat slutvocalen. – Om genom denna bortkastning ordet kommit att lyktas på tvenne consonanter, har jemväl den ena af dem blifvit bortkastad (№¹⁵¹⁸). Har åter ordet genom nämnda elision af slutvocalen lyktats på någon af de consonanter, hvilka enligt regeln ej kunna sluta ett ord, så hafva de blifvit förändrade till någon annan beslägtad consonant.

1517 The reference number is missing.

1518 The reference number is missing.

1519 = mennyt, mennehe.
 1520 "(a) bit"; see SMSe s. v. *himen*.

57. I nedanstående tabell innefattas alla de genom slika förändringar uppkomna nominalstammar.

	Wanlig Nominativus		Ursprunglig Nominativus	Exempel									
1.	I Nomina	nen	se	ihminen, ihmise.									
2.	I Carit. adj.	ton	ttoma	onneton, onnettoma.									
3.	I Superlat.	in	impa	pahin, pahimpana.									
4.	I Nomina:	n	ne	ahven, ahvene.									
5.	"	n	me	eläin, eläime.									
6.	"	r	re	tytär, tyttäre.									
7.	"	l	le	vemmel, vemmele.									
8.	"	s	te	kauneus, kauneute.									
9.		s	n	kolmas, kolmante.									
10.		s	kse	teräs, teräkse									
11.		s, t	<table border="0"> <tr> <td rowspan="2" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td>ha (hä)</td> </tr> <tr> <td>he (hi)</td> </tr> </table>	}	ha (hä)	he (hi)	<table border="0"> <tr> <td rowspan="2" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td>kirkas, kirkkaha,</td> </tr> <tr> <td>kirves, kirvehe.</td> </tr> <tr> <td rowspan="2" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td>työläs, työlähä,</td> </tr> <tr> <td>ruis, rukihi.</td> </tr> </table>	}	kirkas, kirkkaha,	kirves, kirvehe.	}	työläs, työlähä,	ruis, rukihi.
}	ha (hä)												
	he (hi)												
}	kirkas, kirkkaha,												
	kirves, kirvehe.												
}	työläs, työlähä,												
	ruis, rukihi.												
12.	I Partit. änd[else] ut, yt		ehe	tullut, tullehe, meñyt ¹⁵¹⁹ , meñehe.									
13.	I Nomina	ut, yt	ue, ye	olut, olue, kätkyt, kätkye.									

58. Anmärkningar till ofvanstående tabell.

- Öfvergången från den ursprungliga ändelsen *se* till *nen* torde skett sålunda att *e* först bortföll och det kvarblefna *s* blef *n*; sedan tillkom *e*, men då *e* ej kan sluta stafvelsen, antog det ett *n* eufonicum, sålunda *ihmise*, *ihmis*, *ihmin*, *ihmine*, *ihminen*. Samma öfvergång eger rum uti Praes. Conj. som nu har till character *ne*, men ursprungligen torde lyktat sig på *se*.
- Slutvocalen *a* antingen bortföll omedelbart, eller förbyttes först till *i* (*j*); *m* blef *n* och *t* förmildrades, t. ex. *onnetoma*, *onnettom*, *onnetton*, *onneton*.
- Slutvocalen försvann, *p* bortföll, medan två consonanter ej kunna förekomma i samma stafvelse; *m* förbyttes till *n*, t. ex. *pahimpa*, *pahimp*, *pahim*, *pahin*.
- I orden: *ahven*, *paimen*, *taimen*, *siemen*, *ruumen*, *himen*¹⁵²⁰, har *e* uti slutet försvunnit, t. ex. *paimene*, Gen. *paimenen*.

5. *e* bortföll i slutet och *m* förbyttes till *n*, t. ex. *eläime*, *eläim*, *eläin*. Denna öfvergång äger rum hos alla till 4. icke hörande ord på *n*.
6. och 7. Nomina på *re* och *le* hafva förlorat sitt *e*, t. ex. *tyttäre*, *sisare*, *vempele*, *tytär*, *sisar*, *vemmel*.
8. Alla ord på *s*, med föregående lång vocal (*uu*, *yy*) eller diftong hafva förbytt sitt *e* till *i* och *t* till *s*, hvarefter *i* uti ändelsen försvunnit, t. ex. *kauneute*, *kauneuti*, *kauneusi*, *kauneus*.
9. Ordinalia på *s* hafva ursprungligen lyktat sig på *nte*, men *e* blef *i*, *t* förbyttes till *s*, *i* bortföll och föregående consonant försvann, t. ex. *kolmante*, *kolmanti*, *kolmansi*, *kolmans*, *kolmas*.
10. I Nomina på *kse* försvann *e*, i följe hvaraf äfven *k* måste bortfalla, t. ex. *teräkse*, *teräks*, *teräs*. Samma förvandling förekommer hos många Adverbia i Factivus casus, t. ex. *alas af alakse*, *ylös af ylökse*, *kauas af kauaksi*, o. s. v.

Anm[ärkning:] *Syys*, urspr. *sykysy*, har förlorat sitt *y* i slutet, hvarefter äfven *k* måste bortfalla, sålunda: *sykysy*, *sykys*, *syys*.

11. Nomina på *ha*, *hä*, *he*, *hi* hafva bortkastat slutvocalen och efter №¹⁵²¹ förbytt sitt *h* till *s*, *t* eller den skarpa aspirationen, t.ex. *kirkkaha*, *kirkkah*, *kirkkas*, *kirkas*.

Ursprungliga ändelsen till participia på *ut*, *yt* har varit *uhe*, *yhe*, ehuru i st[ället] f[ör] *u* och *y* i alla casus utom Nominativus ett *e* blifvit substitueradt. De nu vanliga Nominativ ändelserne hafva uppkommit af den urspr. stammen på *uhe*, *yhe*, på det sätt att *e* bortföll och *h* öfvergick till *t*, t. ex. *tullehe*, urspr[ungligen] *tulluhe*, *tulluh*, *tullut*.

13. Hos nomina diminutiva, hvilka ursprungligen lyktades på *ue*, *ye*, bortföll *e* och derefter uppstod i slutet en aspiration, som öfvergick till *t* (№¹⁵²² t. ex. *olue*, *oluh*, *olut*).

1521 The reference number is missing.

1522 The reference number is missing.

1523 = paremmat, parem-
man, paremmin etc.
1524 [Sic].

59. *Paradigmer*

Causus	1.		2.		3.	
	Singularis	Pluralis	Singularis	Pluralis	Singularis	Pluralis
Nom.	talo	talot	tupa	tuvat	sonni	sonnit
Gen.	talon	taloitten	tuvan	tupien	sonnin	sonnien (ein)
Inf.	taloa	taloja	tupaa	tupia	sonnia	sonnia (eja)
Inſtr.	talon	taloin	tuvan	tuvin	sonnin	sonnin (ein)
Essiv.	talona	taloina	tupana	tupina	sonnina	sonnina (eina)
Faĉtiv.	taloksi	taloiksi	tuvaksi	tuviksi	sonniksi	sonniksi (eiksi)
Carit.	talotta	taloitta	tuvatta	tuvitta	sonnitta	sonnitta (eitta)
Allat.	talolle	taloille	tuvalle	tuville	sonnille	sonnille (eille)
Adess.	talolla	taloilla	tuvalla	tuvilla	sonnilla	sonnilla (eilla)
Abl.	talolta	taloilta	tuvalta	tuvilta	sonnilta	sonnilta (eilta)
Illat.	talohon	taloihin	tupahan	tupihin	sonnihin	sonnihin (eihin)
Iness.	talossa	taloissa	tuvassa	tuvissa	sonnissa	sonnissa (eissa)
Elat.	talosta	taloista	tuvasta	tuvista	sonnista	sonnista (eista)
Prosec.	talotse	taloitse	tuvatse	tuvitse	sonnitse	sonnitse (eitse)

Causus	4.		5.		6.	
	Singularis	Pluralis	Singularis	Pluralis	Singularis	Pluralis
Nom.	käsi	kädet	parempi	paremmat ¹⁵²³	iloinen	iloiset
Gen.	käden	kätten	paremman	parempien	iloisen	iloisten
Inf.	kättä	käsiä	parempata	parempia	iloista	iloisia
Inſtr.	käden	käsin	paremman	paremmin	iloisen	iloisin
Essiv.	kätenä	käsinä	parempana	parempina	iloisena	iloisina
Faĉt.	kädeksi	käsiiksi	paremmaksi	paremmiksi	iloiseksi	iloisiksi
Carit.	kädettä	käsittä	paremmatta	paremmitta	iloisetta	iloisitta
Allat.	kädelle	käsille	paremmalle	paremmille	iloiselle	iloisille
Adess.	kädellä	käsillä	paremmalla	paremmilla	iloisella	iloisilla
Abl.	kädeltä	käsiltä	paremmalta	paremmilta	iloiselta	iloisilta
Illat.	kätehen	käsihin	parempahan	parempihin	iloisehen	iloisihin
Iness.	kädessä	käsissä	paremmassa	paremmissa	iloisessa	iloisissa
Elat.	kädestä	käsiſtä	paremmasta	paremmiſtä	iloiseſtä	iloisiiſtä
Prosec.	kädetse	käſitse	paremmatse	paremmite ¹⁵²⁴	iloisetse	iloisitse

1525 *ruista* || rukihišta.
1526 = folk poems.

Causus	7.		8.		9.	
	Singularis	Pluralis	Singularis	Pluralis	Singularis	Pluralis
Nom.	ruis	rukihit	tytär	tyttäret	olut	oluet
Gen.	rukihin	rukihién	tyttären	tyttärten	oluen	oluiitten
Inf.	ruista ¹⁵²⁵	rukihišta	tyttärtä	tyttäriä	olutta	oluita
Instr.	rukihin	rukihin	tyttären	tyttärein	oluen	oluein
Essiv.	rukihiina	rukihiina	tyttärenä	tyttäriinä	oluena	olueina
Fact.	rukihiiksi	rukihiiksi	tyttäreksi	tyttäriksi	olueksi	olueiksi
Carit.	rukihiitta	rukihiitta	tyttärettä	tyttäriittä	oluetta	olueitta
Allat.	rukihiille	rukihiille	tyttäreille	tyttäriille	oluelle	olueille
Adess.	rukihiilla	rukihiilla	tyttäreellä	tyttäriillä	oluella	olueilla
Abl.	rukihiilta	rukihiilta	tyttäreiltä	tyttäriiltä	oluelta	olueilta
Illat.	rukihiin	rukihiin	tyttärehen	tyttärihin	oluehen	olueihin
Iness.	rukihiissa	rukihiissa	tyttäreessä	tyttäriissä	oluessa	olueissa
Elat.	rukihiistä	rukihiistä	tyttäreestä	tyttäriistä	oluešta	olueišta
Prosec.	rukihiitse	rukihiitse	tyttäreitse	tyttäriitse	oluetse	olueitse

II. Adjectivum

60. Adjectiva i Finskan äro fullkomligt öfverensstämmande med Substantiva i afseende å deras böjning. Äfven till betydelsen äro de ofta oskiljaktiga. I allmänhet brukas de flesta ursprungliga adjectiva i runorna¹⁵²⁶ såsom substantiva, adjectiva, ja äfven Adverbia, t. ex. *valkia*, hvit, ljus, eld, *kylmä*, kall, kallt, köld.

61. Comparations gradernes bildning från stammen sker genom vidfogande af ändelsen *mpi* för Comparativus och *in* för Superlativus, hvarvid bör iakttagas:

1° Att i tvåstafviga ord på *a* el. *ä*, dessa slutvocaler öfvergå till *e* framför Comparativus, och *i* framför Superlativus, t. ex. *paha*, *pahempi*, *pahin*.

2° Lyktas ursprungliga stammen på *e*, som i Nominativus öfvergått till *i*, så återkommer *e* i Comparativus, men bortfaller i Superlativus, t. ex. *suuri*, *suurempi*, *suurin*.

3° Framför *i* uti Superlativi ändelse *in* föregå i det närmaste samma förändringar, som framför den plurala bindevocalen.

1527 [Sic]. Usually, *seppo*.

1528 A more adequate explanation is that there is an adessive marker *-lla* combined with the diminutive suffix *-inen*. See e.g. L. Hakulinen 1979: 164–167. *Sellainen* is of a different origin (*sen + lajinen*), L. Hakulinen 1979: 161–162.

62. Bøjningen af dessa gradus sker alldeles så, som vore de nomina Substantiva, d. v. s. casus-ändelserne i Comparativus fogas till dess stam på *mpa*, och i Superlativus till dess stam på *impa*. – Till följe af den anmärkta slägtskapen emellan Adjectiva, Substantiva och Adverbia, kunna äfven ord af de tvenne sistnämnda slag compareras såsom Adjectiva, t. ex. *ranta, rannemmin; kauvas, kauvemmin*.

Härledda Nomina.

63. De vanligaste slag af härledda Nomina äro:

- 1° *Diminutiva* på *nen* (*vähänen*) hvilka förekomma dels i diminutiv, dels materiell betydelse, t. ex. *kaunonen, villanen*.
- 2° *Diminutiva* på *o, ö*, t. ex. *seppö*¹⁵²⁷ af *seppä, tyttö* af *tytti*.
- 3° *Diminutiva* på *kko, kö*, t. ex. *veikko* (*velikko*) af *veli*.
- 4° *Nomina* på *lo, lö* brukas mera sällan i Nominativus Singularis, och tyckas då ega ett diminutivt begrepp, t. ex. *purtilo*, tråg, af *pursi*, båt. Den Savolax-karelska dialekten bildar ofta plurala ändelser af denna form, t. ex. *tyttölöitä*.
- 5° *Nomina* på *le* hafva numera ingen särskild betydelse, men torde ursprungligen varit diminutiva, liksom i Syrjänskan, t. ex. *kantele, kyynäle, vempale, taipale* o. s. v.
- 6° *Diminutiva* på *ut, yt*, t. ex. *poijut, kätkyt*.
- 7° *Diminutiva* på *kas, käs*, t. ex. *virsikäs, varakas*.
- 8° *Augmentativa* på *hko, kö, hka, kä*, t. ex. *isohko, vanhahko*, tillhöra Rysk-Karelska dialekten.
- 9° *Augmentativa* på *sa, sä*, t. ex. *satoisa*, fruktrik.
- 10° *Augmentativa* på *va, vä* (som böra skiljas från participia på *va, vä*), hvilka bildas af Substantiva och hafva en augmentativ och tillika Intensiv betydelse, t. ex. *verevä, rautava*.
- 11° *Caritiva Adjectiva* på *toin* (*ton*), *töin* (*tön*), t. ex. *luvatoin*, samt Substantiva på *ttomuus, ttömyys*, t. ex. *luvattomuus*.
- 12° *Adjectiva Possessiva* på *llinen*, t. ex. *talollinen*.

Anm[ärkning:] Här är *li* pleonastiskt, och förmodligen af samma ursprung som ändelsen *le* uti nomina på *le* (5). Att *l* förekommer dubbelt, härrör troligen deraf, att bildningen af skett från stamordets Genitivus, hvars ändelse *n* assimilerades af det före efterföljande *l*, sålunda: *talon, talonlinen, talollinen* (jfr. *senlainen, sellainen*).¹⁵²⁸

- 13° *Nomina Abstracta* på *uus, yys, aus, eys*, t. ex. *miehuus af mies, viisau, keveys*.
 14° Af *Adjectiva* på *vainen, väinen*, bildas *Nomina Abstracta* på *vaisuus, väisyys*, t. ex. *kiittäväinen, kiittäväisyys*.
 15° *Collectiva* på *sto, stö*, t. ex. *kuusisto, lepistö*.
 16° *Domestica* på *la, lä*, t. ex. *metsälä*. Af dessa bildas:
 17° *Gentilia* på *lainen, läinen*, t. ex. *metsäläinen, hämäläinen, venäläinen*.
 18° *Patronymica* på *nen, tar, tär*, t. ex. *kettunen, karhutar*.
 19° *Nomina actoris* på *ja, jä, a, ä* (om stammen ändas på *e, i*, bortfaller *j*⁵²⁹), t. ex. *takoja, sanoja, tekiä*.
 20° *Nomina actum* på *ma, mä*, t. ex. *sanoma, tekemä*.
 21° *Nomina agendum* på *minen*, t. ex. *sanominen, tekeminen*.

3° *Räkneord*.

64. *Cardinalia* i Finskan äro:

1. Yksi.	11. Yksi toista kymmentä.
2. Kaksi.	12. Kaksi toista kymmentä
3. Kolme.	20. Kaksi kymmentä
4. Neljä.	30. Kolme kymmentä
5. Wiisi	40. Neljä kymmentä
6. Kuusi.	50. Wiisi kymmentä.
7. Seitsemän.	60. Kuusi kymmentä.
8. Kahdeksan.	70. Seitsemän kymmentä.
9. Yhdeksän.	80. Kahdeksan kymmentä.
10. Kymmenen	90. Yhdeksän kymmentä.
100. Sata;	1000 Tuhat.

Anm[ärkning:] Hos Finnarne äro 3, 7, 9, heliga tal, hvarföre det är troligt att de tidigast räknat till 3, sedan till 7, och sist till 9.¹⁵³⁰ Med 7 slutas serien af ursprungliga numeralia. Räkneorden 8 och 9 äro härledda ur *kaksi* och *yksi*. *Kymmenen* finnes ej i de beslätgade språken, och tyckes ej vara inhemskt, ehuru dess uppkomst är svår att visa. Lika som *seitsemän*, *kahdeksan*, *yhdeksän* äro Genitiver af *seitsen* l. *seitsemä*, *kahdeksa*, *yhdeksä*, så har Genit. *kymmenen* i Nom. *kymmen* (eg[ent]l[igen] *kymmene*), t. ex. *kymmen-sarvi*. *Sata* är det Ryska *cmo*, *tuhat* det svenska *tusen*.

1529 This rule has been rejected later. See e.g. Ko-
 lehmainen 2014: 189–
 195.

1530 Castrén's ideas of the
 gradual development
 of the numeral system
 as well as the etymo-
 logical knowledge of
 the very numerals are
 obsolete. See e.g. Häk-
 kinen: 1983: 178–203.
 For the etymologies,
 see e.g. SSA, Parpola
 1999: 198–199, Koivu-
 lehto 2016: 297.

- 1531 [Sic]. Usually, *ensimmäinen*.
- 1532 = kymmenes.
- 1533 This kind of a simpler system was proposed by Reinhold von Becker in his grammar. See further Häkkinen 1994: 242–247.
- 1534 This is a theoretical formation only. For the historical background of the suffix, see e.g. L. Hakulinen 1979: 234–235.

Anm. 2. Alla dessa räkneord deklineras i begge numeri, men *yksi*, *kaksi* nyttjas i Pluralis blott då Substantiva hvartill de höra tagas partals.

Anm. 3. För korthets skuld bortlemnas ofta ordet *kymmentä* ifrån alla sådana sammansatta räkneord, som icke äro jemna tiotal; sålunda säger man vanliga *yksitoista* i st. f. *yksi toista kymmentä*, *kolme kolmatta* i st. f. *kolme kolmatta kymmentä*. Samma gäller äfven om Ordinalia.

55. *Ordinalia*, hvilka öfverhufvud bildas af cardinalia ursprungligen genom ändelsen *nne* (*nsi*, *ns*, *s*), äro:

1. Esimmäinen ¹⁵³¹	11. Yhdestoista kymmenes
2. Toinen	12. Kahdestoista kymmenes
3. Kolmas	13. Kolmastoista kymmenes ¹⁵³²
4. Neljäs	20. Kahdes kymmenes.
5. Viides	30. Kolmas Kymmenes.
6. Kuudes	40. Neljäs kymmenes.
7. Seitsemäs	50. Wiides kymmenes.
8. Kahdeksas	100. Sadas.
9. Yhdeksäs	1000. Tuhannes
10. Kymmenes.	

Anm[ärkning] 1. I stället för *Esimmäinen* och *toinen* nyttjas vid sammansättningar de af *yksi* och *kaksi* bildade formerne *yhdes*, *kahdes*, t. ex. *yhdes*, *kahdes kolmatta kymmenes*.

Anm[ärkning] 2. Ordinalia efter tio bildas genom samma omskrifning som cardinalia, antingen så att båda orden antaga ändelsen för ordinalia, eller enda st tiotalet,¹⁵³³ t. ex. *yhdes toista kymmenes* el. *yksi toista kymmenes*.

56. *Distributiva* bildas af Cardinaltalens Instruktivus Pluralis, t. ex. *yksin*, *kaksin*, *neljin* o. s. v.

Anm[ärkning:] Distributiva uppkomma äfven genom följande egna process: af *yksi* bildas verbum¹⁵³⁴ *yksitän*, deraf Gerundium *yksittäin* l. *yksittelen* l. *yksitellen*, hvilka äfven nyttjas i st. f. *yksin*.

57. Iterativa bildas af Elativus Sing. hos Cardinaltalen på *sta*, ehuru *a* sedermera öfvergått till *i*, t. ex. *kahdešti* i st. f. *kahdešta*.

Anm[ärkning:] Den ursprungliga formen på *sta*, äga iterativa ännu i Ryska Karelen.

58. *Temporalia* bildas genom samma casus som Iterativa, ur Ordinalia, t. ex. *kolmanneſti* i ſt[ället] f[ör] *kolmanneſta*.

59. *Multiplicativa* erhållas genom sammansättning af *kertainen* med cardinalia, t. ex. *kolmikertainen*,¹⁵³⁵ eller genom ändelsen *nainen* (*näinen*), laggd till ordinalia, t. ex. *kaksinainen*, *kolminainen*.

60. *Bråk*, som uttrycka hälfter äro:

puoli ($\frac{1}{2}$), *puolitoista* ($1\frac{1}{2}$, egentligen hälften på den andra), *puoli kolmatta* ($2\frac{1}{2}$) o. s. v., d[et] ä[r] ordet *puoli* fogas framför Infinitivus Singularis af Ordinalia. De öfriga bråk-talen gifvas genom samma omskrifning, som i Svenskan, t. ex. *kolmas osa*, *tredje delen*.

Pronomina

A) *Pronomina Substantiva* äro:

61. a) Personalia *minä* (*miä, mie, ma, mä, me*) jag, plur. *me* (*meh, met, mee, mei, myö*) vi, *sinä* (*siä, sie, sa, sä*), du, plur. *te* (*teh, tet, työ*), I, *hän* (*hään*), han, plur. *he* (*heh, het, hyö*), de.¹⁵³⁶ Dessutom förekomma flere anomalier vid declinationen, såsom följande paradigm utvisar:

Casus	Singularis	Pluralis	Singularis	Pluralis	Singularis	Pluralis
Nom.	minä	me	sinä	te	hän	he
Gen.	minun	meidän	sinun	teidän	hänen	heidän
Inf.	minua	meitä	sinua	teitä	häntä	heitä
Inſtr.	minun	-	sinun	-	-	-
Essiv.	minuna	meinä	sinuna	teinä	hänenä	heinä
Fact.	minuksi	meiksi	sinuksi	teiksi	häneksi	heiksi
Carit.	minutta	meittä	sinutta	teittä	hänettä	heittä
Allat.	minulle	meille	sinulle	teille	hänelle	heille
Adess.	minulla	meillä	sinulla	teillä	hänellä	heillä
Abl.	minulta	meiltä	sinulta	teiltä	häneltä	heiltä
Illat.	minuhun	meihin	sinuhun	teihin	hänehen	heihin
Iness.	minussa	meissä	sinussa	teissä	hänessä	heissä
Elat.	minusta	meistä	sinusta	teistä	hänestä	heistä
Prosec.	minutse	meite	sinutse	teitse	hänetse	heitse.

1535 Nowadays usually *kolminkertainen*, but earlier *kolmikertainen* was predominant.

1536 For further information about the variation and allegro forms, see e.g. Mielikäinen 1986.

- 1537 See further e.g. Ket-
tunen 1940: map 80;
Hakanen 2000.
- 1538 There is no need for
such a loan hypothesis.
See e.g. SSA 1 s.v. *hän*.

Anm[ärkning] 1. Af declinationen synes att dessa pronomina så böjas, som om de ursprungligen skulle hetat *minu, sinu, häne*, hvaraf sedan sammandragna former sådana som *miulle, mulle* i st[ället] f[ör] *minulle, siulle, sulle* i st. f. *sinulle, hälle* för *hänelle* uppkommit. En del Karelare bilda alla casus singularis utom Nominativus af de förkortade formerne *miu, siu* för 1^{sta} och 2^{dra} pers. Äfven af 3^{dje} pers. förekomma sammandragna formerne: *hällen, hällä, hältä* i st[ället] f[ör] *hänellen, hänellä, häneltä*.

Anm[ärkning] 2. I pluralis af personal pronomina förekommer den enda oregelbundenheten att Genitivus heter *meidän, teidän, heidän* i st[ället] för *meiden, teiden, heiden*, hvilka ej förekomma. – Utom denna vanliga Plural-form, finnes Tavašt-ländska dialekten¹⁵³⁷ en annan, bildad af de obrukliga Nominativerne *meitti, teitti, heitti*, så lydande:

Nom. me	Essiv meittinä	Adess. meitillä	Elat. meitištä
Gen. meitin	Fact. meitiksi	Abl. meitiltä	Pros. meititse
Inf. meittä	Carit. meittitä	Illat. meitihin	
Instr. –	Allat. meitille	Iness. meitissä	

Anm[ärkning] 3. Ursprungligen torde dessa Pronomina hetat *mi, ti, hi* el. *me, te, he* (hvilket ännu är fallet i Syrjänskan), hvaraf sedan alla de ofvan upptagna Nominativ-formerne småningom uppkommit. *Hän* tyckes vara ett lån af det Svenska *han*,¹⁵³⁸ hvarföre äfven Savol[ax-]Kar[elska] dial[ekter] saknar denna form, liksom andra Finskans syskonspråk.

62. b) *Resiproca* l. *Reflexiva*: *itse (ihe', ite', ihte', itte, isse)*, sjelf, som i alla casus utom Nominativus böjes med suffix, och deklineras lika uti begge numeri, i hvilka dock 1^{sta} och 2^{dra} pers[oner]s suffixer äro olika.

63. c) *Demonstrativa*, som utgöras af: 1° *tämä (taa, tai)*, den här, plur. *nämä, nämät*, 2° *se*, den, det, plur. *ne*, 3° *tuo (toi)*, den der, plur. *nuo*.

Tämä och *nämä* bilda sina casus af Stamformerne *tä, nä*, med undantag af Genitivus och Instruclivus Singularis af *tämä*, som ofta st heta *tämän*, stundom äfven *tään*. Vid bildningen af de öfriga casus till *se* och *ne* bör iakttagas, att *e* alltid går öfver till *i* (utom Genit. och Instr. af *se*, som heta *sen*), hvilket sedan förlänges i alla casus loci interioris till *ii*. *Se* har dessutom i

Singularis Iness. *siinä* och i Elat. *siitä* för *sissä*, *sistä*. *Tuo* är regelbundet. *Nuo* likaså, blott att *u* bortfaller till undvikande af tre vocalers sammansättning, så snart det plurala *i* tillkommer, eller ock *o*, enligt Savol[axiska] och Öst[er]b[ottniska] dial[ekter] då *u* kvarstår.

B. Pronomina Adjectiva.

64. Liksom Substantiva och Adjectiva samt Adverbia öfverhufvud äro föga skiljda från hvarandra, så äro äfven alla Pronomina Adjectiva tillika Adverbia. De flesta Pronomina Adjectiva hafva uppkommit ur 1. *jo*, redan, 2. *ku*, *ke(n)*, hvem, 3. *mi*, hvad. (De båda sednare Pronomina hafva i Kar[elska] dial[ekter] betydelsen huru). Af dessa bildas nu Pronomina genom tillsattser af de enklitiska orden *ka* (*kä*), *ki* (*kin*), *kaan* (*kään*). Genom tillsattsen af *ka* (*kä*) uppkomma: *joka*, *kuka*, (*kekä*, *kenkä*), *mikä*; genom *ki* (*kin*): *joki(n)*, *kuki(n)*, *miki(n)*, genom *kaan* (*kään*): *kukaan*, *mikään*. Vidare nyttjas Comparativerne *jompi*, *kumpi* (af *jo*, *ku*) såsom pronomina, äfven det af dem sammansatta *jompikumpi*. Genom tillsatts af *ka* (*kä*) till dessa Comparativa uppstå vidare: *jompika*, *kumpika*. Dessutom finnes af *joka* en förlängd form *jokainen* l. *jokahinen*.

Af dessa sålunda genom sammansättningar uppkomna Pronomina, äro:

65. a) Relativa: *joka*, som, hvilken, hvarje, *kuka* (*kekä*, *kenkä*), hvem, *mikä*, hvad. Vid deras deklination, som annars är regelbunden, bortfaller *ka* (*kä*) der ordet genom flexion blir flerstäfvigt (sålunda heter det *jolla* i. st. f. *jollaka*), men förblir annars oböjligt, medan casus-ändelserne fogas till sjelfva ordet (d. ä. emellan t. ex. *jo* och *ka*, såsom *jonka*); hvaraf synes att detta *ka* blifvit tillagt blott för undvikande af de i Finskan föga brukliga monosyllaba. – Samma anmärkning gäller om Pronomina Personalia *minä*, *sinä*, samt Demonstrativa: *tämä*, *nämä*.

66. b) Interrogativa: *mi*, hvad, *ku* (*ken*) hvem; de med *mi* sammansatta *mikä*, hvad, *mikähän*, hvad manne, och de med *ku* sammansatta: *kuka* (*kenkä*), hvilken, *jokaan*, manne någon, *kukaan* (*kukahän*), hvem manne; samt *kumpi*, *kumpika*, hvilkendera af tvenne, *kumpikahan*, hvilkendera manne.

1539 = *kummoinen*.

1540 = *jommoinen*.

1541 Castrén does not mention the suffix type *-Vn* (talo-ssa-an “in his house”) which was introduced into the literary language from eastern dialects gradually during the 19th century. See e.g. Lauerma 2012: 44–45.

Mi och *ku* böjas regelbundet i Singularis, men sakna Pluralis. Om böjningen af *mikä*, *kuka* är redan ofvanföre nämndt. *Kumpi* böjes som en vanlig Comparativus. I *kukaan*, *jokaan*, *kumpikaan*, böjas *ku* och *kumpi* som vanligt, hvarefter *kaan* oförändradt vidfogas.

67. c) Indefinita: *joku* (begge orden böjas), någon, *jompikumpi* (begge orden böjas), någondera af tvenne, *jokin*, någon helst, *kukin*, en hvar (*jo* och *ku* böjas blott i dessa ord), *mikin*, hvarje, *jokainen* l. *jokahinen*, hvar och en (böjes som Adj. på *nen*, *štam se*) *muu*, en annan, *muutama* (*muutain*, *muttain*, *muuain*, *muutame*), somliga, *moni*, *moniahta*, mången, *kaikki*, all, *molempi*, begge, *sama*, samma: samt dessutom *semmoinen*, sådan, *tämmöinen*, sådan här, *tuommoinen*, sådan der, *mimmoinen*, *kuñmoinen*¹⁵³⁹, hurudan, *jomoinen*¹⁵⁴⁰, bildade af *se*, *tämä*, *tuo*, *mi*, *ku*, *jo* och *moinen*, hvilket tyckes vara ett ursprungligt ord och betyda någon slags.

Om Personal-Suffixer.

68. I stället för andra språks Pronomina Possessiva, hvilka Finskan saknar, tjena dess suffixer, hvilka vidfogas nominal-ändelser. De äro:

I Singularis

1. pers. *ni* (*in*), min, mitt, mina.
2. pers. *si* (*is*), din, ditt, dina.
3. pers. *nsa* (*nsä*), sin, sitt, sina.

I Pluralis

1. pers. *mme* (*mma*, *mmä*), vår, vårt, våra.
2. pers. *nne* (*nna*, *nnä*), eder, edert, edra.
3. pers. *nsa* (*nsä*), sin, sitt, sina.¹⁵⁴¹

Anm[ärkning:] Suffixernes ursprung kan lätt förklaras ur personal pronomina. Sålunda har 1^{sta} personens *ni* uppkommit af *me* (urspr. formen för 1. pers. pron. i sing.), genom att *e* i slutet bortföll, *m* öfvergick till den vanliga final-bokstafven *n* (som utgör suffixen i Åbo dial.), hvartill sedan *i* fogades. Dialectvis

finner man äfven *n* och *i* omkastade (*in* för *ni*), t. ex. *poikain* för *poikani*. – Andra personens *si*, genom omkastning *is*, uppkom af *te* (urspr. för *sinä*) genom att *e* i slutet öfvergick till *i* och *t* framför *i* blef *s*. – Tredje personens *nsa* härledes af *se* (urspr. för *hän*), då slutets *e* öfvergår till *i*, detta till *a*, till skillnad från andra personens suffix, och *n* euphonicus insättes framför *sa*. Dock äro i enskildta dialecter äfven suffixa *se*, *sa*, *sä* för tredje person brukliga.¹⁵⁴²

Af de plurala suffixerne, har 1^{sta} personens *mme* uppkommit af pluralis till 1^{sta} pers. pronomen personale *me*, fogadt till den suffixiva formen af samma ord i singularis, sedan dess slut *i* först bortfallit, hvarefter *n* framför *m* blir *m*, t. ex. *poikani*, *poikan*, *poikanme*, *poikamme*. – Andra plural-personens suffix *nne* var egentligen pronomen personale *te*, hvilket fogades till ordet, hvarefter *n* euphonicum infalles framför suffixen och *nne* öfvergick genom assimilation till *nne*, till följe af en aspiration, som efter *e* nödvändigt måste ega rum.

69. Vid suffixernes vidfogande till casus-ändelserne, bör iakttagas att

1° Suffixerne alltid fogas till den ursprungliga stammen och casus-formerne, och bokstafs-förvandlingen följer vanliga reglor. Anmärkningsvärt är dock att med tredje personens suffix ingen bokstafs-förändring¹⁵⁴³ eger rum, t. ex. *kukkonsa*, *peltonsa*, *siipensä* o. s. v. Dock träffas äfven dialectvis *kukonsa*, *pellonsa*, *siivensä*.

2° Casus som slutas på *n* eller *t*, bortkasta dessa consonanter vid suffixens tillkomst, hvarigenom Nominativus Singularis och Pluralis, samt Genitivus Singularis blifva lika i suffixiva formen.

Anm[ärkning:] Detta tycks bevisa att Genitivus Singularis samt Nominativus Pluralis ursprungligen ej varit skilda från Nominativus Singularis i afseende å Final-bokstafven.

3° Med Suffix nyttjas alldrig Instructivus, utan i dess ställe Comitativus. I Factivus återkommer det ursprungliga *kse* vid den suffixiva formen.

70. Dessa Suffixer vidfogas äfven pronomina personalia då dessa nyttjas reflexive, t. ex. *minuni*, *sinusi*, *hänensä*,

1542 Castrén's theory of the formation of the suffix is not acceptable. For the historical background of the possessive suffixes, see e.g. E. Itkonen 1955.

1543 = gradation.

1544 This pronoun type was common in old literary Finnish, but it was turned down during the 19th century. See e.g. Häkkinen 1994: 374.

meitämme, teitämme, heitänsä,¹⁵⁴⁴ och Pronomen Reflexivum *itse* nyttjas blott i Nominativus utan suffix. Dess declination är följande:

Singularis

Casus	1 ^{sta} person	2 ^{dra} person.	3 ^{dje} person.
Nom.	itse	itse	itse
Gen.	itseni	itsesi	itsensä.
Inf.	itseäni	itseäsi	itseänsä.
Essiv.	itsenäni	itsenäsi	itsenänsä.
Fact.	itsekseni	itseksesi	itseksensä.
Carit.	itsettäni	itsettäsi	itsettänsä.
Allat.	itselleni	itsellesi	itsellensä.
Adess.	itselläni	itselläsi	itsellänsä.
Abl.	itseltäni	itseltäsi	itseltänsä.
Illat.	itseheni	itsehesi	itsehensä.
Iness.	itsessäni	itsessäsi	itsessänsä.
Elat.	itsestäni	itsestäsi	itsestänsä.
Prosec.	itseteni	itsetesi	itsetensä.

Pluralis

Casus	1 ^{sta} person	2 ^{dra} person.	3 ^{dje} person.
Nom.	itse	itse	
Gen.	itsemme	itsenne	
Inf.	itsiämme	itsiänne	
Essiv.	itsenäimme	itsenäenne	
Fact.	itseksemme	itseksenne	Lika
Carit.	itsettämme	itsettänne	som
Allat.	itsellemme	itsellenne	tredje
Adess.	itselläimme	itselläenne	person
Abl.	itseltämme	itseltänne	i
Illat.	itsehemme	itsehenne	Singularis.
Iness.	itsessäimme	itsessäenne	
Elat.	itsestäimme	itsestäenne	
Prosec.	itsetemme	itsetenne.	

Verba

I Finskan eger man en både activ, passiv och reflexiv böjning; – bland dem synes likväl den pass. formen vara af sednare ursprung, liksom äfven i de fl[era] andra språk sednare utvecklat och wanl[igen] activ urspr[ungligen] haft en refl. betydelse. Märkvärdigt, att det Finska Pass. ej eger motsvarighet i andra språk.¹⁵⁴⁵ Det Lappska Pass. är Finskans refl.¹⁵⁴⁶ Syrj. har lånat sitt pass. ur Ryskan.¹⁵⁴⁷ I Samoj. refl.¹⁵⁴⁸

- Tempora i Finskan 2: Praes[ens] & Pret[eritum]
- Lönr.¹⁵⁴⁹ Praesens = Indic[ativus] / Prs Conj[unctivi] = Concess[ivus]
 Pret. = Revocativus / Pt C[onjunctivi] = Subjunc[tivus]
 Obs. – Praes. och Futurum
 – Praes. och Pret.

Optativus
 Imperativus
 Infinit¹⁵⁵⁰
 Nom. Verb.¹⁵⁵¹
 Particip.¹⁵⁵²
 Inf.

För att kunna böja ett ord, måste man känna dess stam, liksom vid *nomina*, och då behöfves ej fl[era] än l. conjugation. Stammen träffas renast i *Imperativus*, blott man iakttaget, att caract[eristiska] bokst[äver] här förmildras, om ~~v~~ stamvocalen är kort, t. ex. *revi (repe)*, *ota (otta)*. Lönr: ”Tredje persons stamm med första persons ändelse-vocal utgör stammen.” I åtskilliga ord förekommer stamvocalen i sjelfva 3. person, d. ä.

- 1) i alla enst[afviga] stammar på diphtong, t. ex. *wie*, *ui*, *syö*, *lyö*.
- 2) på lång vocal: *saa*, *arvaa*, *lupaa*.

Men de flesta ord ~~fastän de hafva~~ förlänga i tredje pers. stammens korta vocal, *sanon*, *sanoo*, *vedän*, *vetää*, *ajan*, *ajaa*.

Är nu stammen gifven går bildningen af *modi* och *tempora* lätt för sig.

- 1545 The Finnish passive expressed by the marker *-ttA/-tA* has cognates in other Finnic languages but in the same function, not beyond.
- 1546 See e.g. Korhonen 1981: 340–341.
- 1547 According to modern grammars, there is no passive category in Komi (Zyrian).
- 1548 The reflexive forms of the Samoyedic languages have been compared to the Finnic ones by Mikola 1988: 255.
- 1549 Elias Lönnrot described some parts of the Finnish grammar in the article *Bidrag till Finska Språkets Grammatik* in the journal *Suomi* (issues 1841–1842). Lönnrot’s article was assembled and published by Raija Majamaa (Lönnrot 1991).
- 1550 *Infinitiv* || Infinit. Subjunctivus
- 1551 *Nom. Verb.* || Adjectivus (Participiali)
- 1552 *Particip* || Carit

- 1553 *Impf.* || Pret.
 1554 The diacritic sign ʹ added right before or on the top of a letter by Castrén denotes hushing sibilants or affricates (e.g. ʹc = *tsch*). See e.g. Castrén 1845: 177.
 1555 *Impf.* || Pret.
 1556 *Inf.* || Subst.
 1557 = Vepsian.
 1558 *suff.* || pron.

1. Praes. Ind. antager intet modus tillägg, utan fogar personal-ändelserna omedelbart till stammen.		
2. <i>Impf.</i> ¹⁵⁵³ ant[ager] bokst[afven] <i>i</i>		Likaså i Lappskan, Syrj. och fl[era] andra språk.
3. Praes. Conj. ---	ne	ʹsa, ¹⁵⁵⁴ ʹca, ʹza
4. <i>Impf.</i> ¹⁵⁵⁵ Conj. ---	isi	ʹsi, ʹci, ʹzi
5. Optativus ---	ko	Obs. { <i>h, ng</i>
<i>kum</i> i Samoj.
<i>ha</i>
6. Imperat. ---	ka?	
7. <i>Inf.</i> ¹⁵⁵⁶ l. Nominalis	-ta	<i>t</i> i Lappskan, <i>da</i> i Tschud. ¹⁵⁵⁷
Ger. ---	(-li)	
	Nom. Verbalis	-ma
		-minen
8. Adjectivus l. Participialis --	va	

Presens

Fogar till verbal-ändelse stammen följande änd personal-ändelser: Sing.

I s[amman]hang med modus- och tempus-characterer skola vi upptaga personal-ändelserna. De äro för: Praes. Ind och Conj., Pret. Ind. och Conjunct.

	Sing.				[Plur.]		
	1	2	3		1	2	3
	n,	t	-, <i>pi, vi</i>		mme [mm]a	tte [tt]a,	tten -vat, watten

För de öfriga modi (Opt. Imp.)

	Singul.				Plur.		
	1	2	3		1	2	3
	n(i)	s(i)	h̃n		me	te	h̃t.

— Hvad nu dessa personal-ändelser betr[äffar] så öfverensst[ämmer] de uppenbart med pron. personalia.

1. pers. *n*, pr. *m*, af *minä* (I Lappskan *m*), suff.¹⁵⁵⁸ *ni*.
2. *t* af *sinä*, pr. *tinä*.

Lönnsrots hypothes: *otta-ha, ottaa*, som vore pron. pers. 3.

Jag anser *h* spela en stor roll både vid bildningen af casus, modus och pronomen. Jag håller ej *h* för ett pron. pers., utan en

allm[än] bildningsbokstaf. Förhållandet är helt enkelt det, att en aspiration låter höra sig efter sista stafvelsen, hvilken äfven antager en¹⁵⁵⁹ vocal efter sig, t. ex. nomina; *korwa, korwahan*). Så ~~kunde och förk~~ \longleftrightarrow *hva hva* säger man ännu i d[en]na dag i Ryska Karelen. *Ottah* l. *ottaw*. Möjligtvis kunde längden¹⁵⁶⁰ af tredje person hafva uppkommit ge[nom] en såd[an] st. I Sam-
oj. bildas 3 pers. Dual.¹⁵⁶¹ ge[nom] *ha*.

— Af sitt *he, hi* härleder Lönn. formen: *pi, vi*. Bokstafs-förändringen är ovanlig. I Sam. *-bim, biw, bi*. Den enkla formen på långt *aa*, liks[om] i Finskan.

— Obs. *Tekeepi* l. *tekewi* ”oegentl[ig] förlängning”.

Pluralis: 1 *mme, mma*. Bildad af 1. pers. sing.

Obs. Alla pers. i Plur. bildas af samma person i Singularis.

2 *tte, tta* af 2 pers. Sing.

3 *vat (vät)*, bildad af 3 pers. Sing.

Anm. *i* till *a; t* af *h*

Optat. och Imp. *n* l. *ni* af *m(me), s(i)* af *sinä*; Pl. 3 *h* af *h* l. pron. 3 pers.; *me, te, h[~]t, afh; t* af *h*.

— Vi har nu analytiserat verbet 1°) i dess stam 2°) Temp. och Mod. karakter 3°) personal-ändelser.

Nu är att tillse, huru dessa 3 bestånds-delar skönja, huru de i verbet äro förenade.

Präsens

1. Här fogas, sås[om] sagdt, personal-änd[elsen] omedelbart *s* till stammen, som alltid lyktas på vocal, *otan, otat, ottaa, otamme*, Rad[ix] *otta*. *Wedän, vedät, wetää, vedämme*, Rad[ix] *wetä*. Obs. *sanon*, Rad[ix] *sano* etc.

Obs. I 3. pers. Sing. hos enstafviga verber på diphtong blir vocal oförändrad i 3. pers *tuo, vie, lyö*.

2. Hos verba på lång vocal blir naturl[igtvis] vocalen oförändrad, *saan, lupaana, soimaan* etc.
3. Hos alla öfr[iga] förlängd, äfven hos flerst[afviga]¹⁵⁶² på diphtong, t. ex. *katoan, kiroan, kiroaa, kirwaa*, etc.

1559 *en* || ett

1560 *längden* || förhållandet

1561 *Dual.* || Plur.

1562 *flerst.* || enst.

- 1563 In modern grammars: potential. For the historical background and use, see e.g. Forsberg 1998.
- 1564 *uti* || i framför änd
- 1565 In modern grammars: imperfect.
- 1566 *alla* || f. I st.
- 1567 The corresponding imperfect forms *kätkin*, *tulin*, *kävelin* are actually missing.
- 1568 Impf. *saattelin*.
- 1569 Impf. *toin*; actually, the form does not belong here.
- 1570 Impf. *sanoin*, *möin*, *riisuin*, *väsyin*.

Cons[onant] förv[an]dl[ing] försiggår enl[igt] de allm[änna] lagarna:

1. *tapan*, *tappaa*; *otan*, *ottaa*, *rikon*, *rikkoa*,
3. *tunnen*, *tuntee*; *lennän*, *lentää*, *kierrän*, *rtää*.
2. *weän*, *wetää*; *luen*, *lukee*; *revin*, *repii*; *temmon*, *mpoo* osv.

Obs. *pi*, *vi*.

Conjunctivus¹⁵⁶³

Charakter *ne*, pr. *se*, liksom i Lapps. 's (ć). Inga vanskligheter – Emedan ordstammen här alltid lyktas på vocal, inträder den hårda cons[onanten] öfverallt.

Obs. De på kort *e* (ej *ie*) som bortkastat sitt *e* uti¹⁵⁶⁴ Inf. bort och i Conj., t. ex. *tullen*, *mennen*, (*kätken*, *tkeä*), *pessen*, *pannen*, *purren*. Likaså stundom *a*, och *ä*

1. *kirwannen*, *kironnen*.
2. *tiennen* för *tietänen*. *kehrään*, *väinen* jfr.

Pret.¹⁵⁶⁵

Char[akter] *i*.

ä, i alla¹⁵⁶⁶ ord till *i*, *kiitän*, *tin*, *petän*, *petin*, *selitän*, *selitin*, *jysähytän*, *-tin*.

A.

a, i tvåst[afviga] efter *o*, *u*, till *i*, *otan*, *otin*; *huudan*, *huusin*.

a efter *a*, *ø* (*e*, *i*) till *o*, ex. *annan*, *annoin*, *alan*, *aloin*, *tapan*, *-oin*.

a i flerst[afviga] till *i*, ~~*lupa*~~*aan*, ~~*lupa*~~*asin*, ~~*kaipa*~~*aan*, ~~*kaipa*~~*sin*, ~~*jauho*~~*tan*, ~~*jauho*~~*tin*, *sakotan*, *tin*. Här dubbelt.

Verba på lång vocal, h[vil]ka bortkastat sitt *t* förv[andlas] *t* till *s*. Likaså: *souti* l. *sousi*, *kynti* l. *kynsi*.

ε, *e* till *i*, *kätken*,¹⁵⁶⁷ *tulen*, *kävelen*.

i blir i l. *ei*, *saattelen*,¹⁵⁶⁸ *kuorin*, *kuorein*, *tuon*¹⁵⁶⁹

o, *ö*, *u*, *y* oföränd[rade] *sanon*, *myön*, *riisun*, *väsyn*.¹⁵⁷⁰

Conjunct. (*isi*)

Bildas utan väsentliga förändringar af stammen.

1.	<i>otta</i> – <i>ottaisin</i>	1. Obs. <i>i</i> bortkastas dial[ektalt],
t. ex. <i>antasin</i> .
	<i>pettä</i> – <i>pettäisin</i>	2. För <i>antaisin</i> dial[ektalt]
<i>annaisin</i> .
	<i>alka</i> – <i>alkaisin</i>	
	<i>sano</i> – <i>sanoisin</i>	
	<i>riisu</i> – <i>isin</i>	
	<i>wäsy</i> – <i>isin</i>	
	<i>myö</i> – <i>möisin</i>	
	<i>kuori</i> – <i>kuorisin</i>	Obs. De antaga ett <i>i</i> för <i>si</i> .
2.	<i>lupaa</i> – <i>lupaisin</i>	
	<i>kiroo</i> – <i>kiroisin, oaisin</i>	
3.	Obs. <i>e</i> till <i>i</i>	
	<i>kätke</i> – <i>kätkisin</i>	
	<i>tule</i> <i>tulisin, panisin</i> etc.	

Imperativus¹⁵⁷¹

Char[akter] enl[igt] Lönnr. *ka*. Lönnrot¹⁵⁷² uppgifver för Imperativus formerna:

	1.	2.	3.
S.	<i>kaatakan</i> ¹⁵⁷³ a)	<i>kaatakasi</i> b)	<i>kaatakahon</i> c)
Pl.	<i>kaatakame</i> a)	<i>kaatakate</i> b)	<i>kaatakahat</i> c)

a) Varianta former

1. a) *kaata'an*
- b) *kaatakas, kaadak, kaada'* (*otas, menes sä*)
- c) *kaatakaah, kaatakhaan, kaatakkaan* Kar[elska].

~~Bland dessa är ingen bruklig.~~

2. a) *kaatakama, kaatakaama, -kaamme, -a*.
- b) *kaatakaat, kaataka, -takai, kaatakata, -katte, -katten, -katta, -kaate, -kaata, -kaaten, kaatte, -kaatta, -kaatten*
- c) *kaatakahatten, kaatakaat, -kaatten*.

1571 Imperative and optative were presented as full paradigms in several grammars in the 19th century. Later, the paradigms were combined and the first-person singular was omitted.

1572 Lönnrot [1837] 1990: 363.

1573 Corresponding front vowel variants of the suffix given above as a bare vowel ä.

- 1574 *ka* || änd
 1575 Lönnrot [1837] 1990:
 363-364.
 1576 ändelserna || Impf.

— De Sing. formerna äro obrukliga i våra dialecter. Brukas sparsamt i Plur. 1^a och 2^{dra} pers. före[omma] oftare. 3^{dje} pers. så väl Sing. som Plur. plägar ersättas med Optat.

— Att *ka*¹⁵⁷⁴ före[ommer] sås[om] karakter för Imp. är <-> bevisad redan ge[nom] dess framtr[ädande] i Plur. S[amm]a char. *ha* före[ommer] äfven i Samojed., men såsom en afledd form. Också kan den i 2^{dra} person alldrig före[omma]. Så synas och i Finskan 2^{dra} pers. Sing. ej hafva utv[ecklat] sig derur. Den före[ommer] såsom den enklaste stam utom personal-tillägg. Det enda characteristiska hwid <-> är aspirationen i slutet, som vållar cons. förenkling.

Lönnr.¹⁵⁷⁵ uppgifver såsom schema för Imper ändelserna¹⁵⁷⁶ i Imper. och Optat. följande f[all]

1.	2.	3.
ni(n)	si (s)	h ñ
me	te	h ʔ

Optativus

Char[akter] *ko*, ~~*ka*~~ hvori *k* wanligen försvinner, och efterfölj. *o* förv[andla]s till *u*.

	1	2	3
S.	<i>kaataoni</i> a)	<i>kaataosi</i> c)	<i>kaataohon</i> d)
	<i>kaatauni</i> b)	<i>kaatausi</i>	<i>kaatauhon</i>
[Pl.]	<i>kaataome</i> e)	<i>kaataote</i> f)	<i>kaataohot</i>
	<i>kaataume</i>	<i>kaataute</i>	<i>kaatauhot</i> g)

a) *kaataon*, *kaatoon*, *kaatakoni*

b) *kaataun*, *kaatakuni*

c) *kaataos*, *kaatoos*, *kaatakosi*

d) *kaataoho*, *kaataoon*, *kaataoo*, *kaataoohon*, *kaatooho*, *kaatakoon*, *kaatakoo*.

e) *kaataoma*, *kaataomme*, *kaataomma*, *kaatoome*, *kaatooma*.

f) *kaataote*, *kaataotte*, *kaatoote*.

g) *kaataohotten*, *kaataohot*, *kaatakohot*, *kaatoohotten*.

Obs. *hum*, *-ngum*, *-kum* i Samojej. bildar Futurum.

Substantivus modus Infinitivus Modus.

Char[ak]t[er] *ta'* (*tä'*) tilltagas verbalstämman. Sålunda fås af

	seison <i>sanon, sanota</i>	= <i>sanoa'</i>
2.	<i>luen</i> (luke), <i>luketa</i>	= <i>lukea'</i>
1.	<i>kärsin, kärsitä</i>	= <i>kärsiä'</i>
	<i>petän</i> (pettä), <i>pettätä</i>	= <i>pettää!</i> osv.
	<i>antan</i> (anta) <i>antata</i>	= <i>antaa</i> osv.

För öfrigt gälla här förut gifna bestämningar.

1. Kort *e* bortkastas, om cons[onanterna] är förenliga, t. ex.

a)	<i>pesen</i> (pese) <i>pesetä</i>	= <i>pestä'</i>
b)	<i>juoksen</i> (juokse), <i>juokseta</i>	= <i>juosta'</i>
c)	<i>puren</i> (pure), <i>pureta</i>	= <i>purta'</i> , <i>-rra'</i>
	<i>tulen</i> (tule), <i>tuleta</i>	= <i>tulta'</i> , <i>lla'</i>
	<i>panen, panna, menen, mennä</i> etc.	
d)	<i>näen, nähdä', nähtä'</i>	
	<i>teen, tehdä'</i>	

e) Cons. förenkling i tvåst[afviga] ord eger och rum efter enst[aka] stämman; t. ex.

<i>wien,</i>	<i>tuon,</i>	<i>lyön,</i>	<i>juon,</i>	<i>syön</i>
<i>wiiä</i>	<i>tuua</i>	<i>lyyä</i>		
<i>wiedä</i>	<i>tuoda,</i>	<i>lyödä,</i>	<i>juoda,</i>	

Obs. *Saan* har *saada* l. *saaha*.

2. En närmare förkl[aring] fordra verba med lång stamvocal. Det är nämndt, att d[en]n[]a ljud uppk[ommit] ge[nom] för bortk[ästning] af *t* och voc[al]er s[amman]dr[agit], t. ex. *lupaan*, af *lupatan*. Inf. blir således *lupata* ell. ge[nom] s[amman]dr[agning] *lupatta, luvatta', luvata'*.

makaan (*makata*), *makatata, makatta', maata.*
lakkaan (*lakkata*), *lakkatata, lakkatta', lakata.*

— Af Inf. förek[ommer] Casus¹⁵⁷⁷ Fact[ivus] på *-kse*, men blott med suffix, t. ex. *kaataakse-ni*.

— Lönnr. ant[ager] äfven Infinit[ivus], men vi komma en ann[or]lunda g[enom]g[ång] dertill

— Till Inf. modus hör Gerundia¹⁵⁷⁸ på *-ten, en, in* och *-essa* (*essä*), *issä*¹⁵⁷⁹.

1577 *Casus* || kas.

1578 *Gerundia* || Gerundium

1579 In modern grammars:
 II infinitive or E-infinitive.

- 1580 *Nomina verbalia* || Till
modus substantivus
1581 The section *--* is
crossed out.

De förutsätta en stam på *te (ti)*, t. ex. *sanote, kääten, sanoten, sanoen, sanoin; sanotessa, sanoessa, (kaataissa)*.

Obs. *wäätessä, kätessä* etc.

Nomina verbalia¹⁵⁸⁰

Nomen actum på *-ma (mä)* h[vara]f bland annat bildas supina.

De böjas regelbundet och flere af deras casus bildar Gerundia:
~~Gen-man~~ äfven i plur. *polttamilta*.

Härtill kunde läggas nomen agendum på *-minen*.

Participium

Praes. *-wa* dim. *-wainen*

Prt. *-nut* l. *nyt*, G. *-nehen*

*Prät. bildar den perifrast[iska] conjug[ationen] med tillhjälp af *olen*.

H[är]vid förek[ommer] oregelbundenheter:

a) 3. pers. Sing. & Plur. *on, owat*.

Praes. Conj. *lienen* (af *läem*).

(Pret. *olisin*.)

— Obs. Böjes och i Pass.: *ollaan, oltiin, lietäneen*.^{*1581}

Obs.

— *käyn* Pt. *kävin*.

— ~~Verba~~ Tre st[afviga] neutra på *-nen* och *-itsen* liksom hade de i st[ället] urspr[ungligen] lyktat sig på lång vocal utan *n*, *kyetkään, kyetä', kyennen, kyennyt*.

kapenen, kaveta (kapee)

kykenen, kyetä (kykee)

tarvitsen, tarvita (tarvii)

tuomitsen, tuomita (tuomii)

Dessa bortkastat sitt korta *e*, då det kan, H[va]f Conj och *h* samt *ts* öfvergå till *n*, t. ex. Conj. Pres. *kavennen, kyennen, tuominen*. Prt. part. *tutkinnut, kyennyt*.

Passivum.

Passivum bildas ge[nom] karakteren *-ta*, eller ur Infinit. Act. De ord, som i Inf. Act. lyktas på *ta'*, göra Praes.¹⁵⁸² Pass. ingen förändring, t. ex.

luvata (*luvatta'*) = *luwatahan* l. *taan*
syöda, = *syödähän* l. *syödään*
pestä, = *pestähän* l. *pestään*.

De ord, som bortkastat sitt *e* uti Inf.¹⁵⁸³ återtaga det uti Pass. och förbyta *a*, *ä* till *e*, t. ex. ~~antata~~, *antata*, *luketa*, *seisota*.

Men nu kan ett enkelt *t* ej begynna 3^{dje} st[afvelsen]. Derföre bortkastas det ~~vanl~~ i Inf. (*antaa*, *lukea*, *seisoa*); men det kan äfven fördubblas, t. ex. *antatta*, *luketta*, vidare *annatta*, *luetta*, *anneta'*, *luetta'*. Det dubbla *t* kan nu för aspirationens skull äfven bortkastas, och så får man m.m.: *annetah*, *luetah*.

Detta är ännu i dag den vanliga passiva änd[elsen] i Ryska Karelen, h[vil]ken har både passiv och activ betydelse.¹⁵⁸⁴ ~~Likaså~~ *ø* (*me ajetah*¹⁵⁸⁵) och derföre kunna äfven Pass. bildas af Intransit. Äfven obestämdt i afs[eende] å personen Impersonellt. I Ryska¹⁵⁸⁶ Kar[elen] saknas hela Pass. personal-böjning. Alla personer lyktas på *-h*. Men ~~likasom pers. såso forf nomina att en kons till h slöt sig en vocal a, e.~~

Under språkets fortg[ående] utveckling hafva personal-ändelser begynt fästa sig vid d[en]na obest[äm]da passiv-form. Indic. modus har bl. annat ett *n* i första pers., som sedermera bibehållit sig i alla personer (*poltetah*, *poltetahan*, *-taan*).

— Alla de öfriga tempora kunna dels läta det bero vid första personens änd., dels antaga nya för hvarje person,¹⁵⁸⁷ t. ex. *poltettiin* l. *poltettiin*¹⁵⁸⁸.

— Men i de öfriga modi kunna alldeles som personal-tilläggen rum, såsom uti Act.

Praes. Conj. *polettanen*, *net*, *nee*.
nemme, *nette*, *nevat*.

Pr Impf. *polettais*|*n*, *si*|*t*, *si*
-simme, *sitte*, *sivat*.

Tempus och Modus tilläggen desamma, som i Act.

- 1582 Praes. || Pass.
 1583 Inf. || Praes.
 1584 Cf. M. Pääkkönen 1990.
 1585 See also Collan 1847: 104.
 1586 Kar. || C.
 1587 This kind of multi-personal passive is included in several Finnish grammars from the 19th century. It occurs every now and then in the old literary language of the 16th century.
 1588 *poltettiin* || *polteta*.

- 1589 Erroneous spelling of *poltettu*.
 1590 In the margin, no explanation: *tuttu*.
 1591 In standard Finnish, there are only derived verbs with reflexive function (e.g. *peseytyä* "to wash oneself"), whereas in the eastern dialects, there are several types of reflexive conjugation formed by some specific reflexive markers. See e.g. Koivisto 1990. Reflexive verb forms are quite common in Kalevala-metre poems.
 1592 *för* || *tu* af fra.
 1593 *modi* || *tem*
 1594 *böjes* || *fås*.

Praes. Indicat.	– intet med förmildrad Cons.
– Conj.	– <i>ne</i> (<i>poltettaneh</i> hen) Obs. Härvid bortfaller aspirationen.
Imperf. Ind.	– <i>i</i> , <i>-ttihin</i>
– Conj.	– <i>isi</i> -ttaisihin , <i>ttaisin</i> , <i>siin</i>
Imperat.	– <i>ka</i> (<i>Poltettakaan</i> , 2. pers. <i>polteta</i> ’, poltetta , tah)
Opt.	– <i>ko</i> (<i>Poltettakohon</i>)
Inf.	– <i>ta</i> (<i>poltettaa</i>) <i>poltettata</i> , <i>poltettaa</i>
Ger.	– <i>ti</i> <i>poltettaessa</i> , <i>-ten</i>
Actum	– <i>poltettama</i> [<i>poltta</i>] <i>minen</i>
Partic. Praes.	– <i>wa</i> , <i>poltettawa</i>
– Pret.	– <i>ttu</i> , <i>polettu</i> ⁵⁸⁹

Pret. har sannolikt utv[ecklat] sig ur *-nu poltettanu*, *poltettnu*, *ttu*.¹⁵⁹⁰

– af Pret. blir Inf. casus: *ttua*, *poltettua*, *otettua*, som bildar supinum med activ bet[ydelse]: *poltettua*, efter att hafva bränt.

– Fact. på *-ksi*, *poltetuksi* är m[yc]k[e]t vanl[ig] och har sin naturl[iga] betydelse.

– Obs. (*ollaan*,) *tullaan*, *mennään*.

Verbum Reflexivum.

1. Verb. refl. i Finskan äro af flere slag.¹⁵⁹¹ Det allm[änna] slaget bildas af den activa stammen med char[akter] *u* l. *utu*, t. ex. *antaun*, l. (*antaudun*) *antauwun*. ~~Samma~~ Un[ge]f[är] sa[mma] char[akter] i Lapskan, t. ex. *ladnum* l. *ladnujum* (*ju*), *ladnujuvvum*. Sa[mma] char[akter] äfven i Samoj., t. ex. *tovu-dajuu*, jag täcker, af *tovu* *Dau*, täcka: ~~Den vanl. ch.~~ i Med tillägg af sina char[akter] för¹⁵⁹² de särsk[ilda] modi¹⁵⁹³ och tempora böjes¹⁵⁹⁴ det Finska refl. på följ[ande] sätt:

	Indicat.	Conjunct.
Praes.	-utu l. u	-utune l. une
Imp.	-s/etui/ui	
Imp.	-utui (-usi)	-utuisi (antau')
[Imp.] ¹⁵⁹⁵	-utuko	Imp. -utuka
Inf.	ututa' (tu a)	uta (ua)
	utua (u a)	
A[ctum]	utuma (uma)	
Part.	utuva	
	utunut (unut).	

2. I vissa delar af Savolax skall finnas en annan refl. form med *i* till karakter –

[In the margin]: dess uppkomst Efter Lönnr[ot] (n[å]g[o]t af v[ikande] fr[ån] Becker).¹⁵⁹⁶

Urspr[ungligen] efter *i* bortf[aller] vanl[igen] major[.] framf[ör] *k*, *t* bl[ifver] *t*, och framför *n* <-> åter öf[ver]gått till *n*,

framf[ör] Imp. Conj. *isi* till ?

– Imp. Conj. *polttaisisin* l. s[amman]dr[aget] *po[l]ttaisiin*, kanske *polttaisihin*.

– *Polttaihen*, 3. pers. Ind. Praes. & Imp.

s (*polttaisi|in*). Obs. De n[yss]n[ämn]da *i* till änd[elsen] låta aspir[ationen] bortfalla (*kuoriisin*).

– Uti Imperf. Ind. har *a*, *ä*, *e* s[amman]l[agt]s till *i* (*polttiin*), *kiittiin*, *kätkiin*.

Pres. Ind.	– <i>polttai</i> ¹⁵⁹⁷
Imp.	– <i>polttii</i>
Praes. Conj.	– <i>polttainne</i>
Imp. C.	– <i>polttaisisi</i> (<i>sii</i>)
Opt. ¹⁵⁹⁸	– <i>polttaitko</i>
Imp.	– <i>polttaitka</i>
Inf.	– (<i>polttaitta</i>) l. <i>ta'</i>
Act.	– <i>polttaima</i>
Ag.	– [<i>polttai</i>] <i>minen</i>
Part. Praes.	– <i>polttaiwa</i>
[Part.] Prt.	– <i>polttainnut</i>

1595 [Imp.] || Opt.

1596 Lönnrot 1991: 142–143.

1597 *polttai* || *muttai*. In this form, the ending *i* is a reflexive marker.

1598 Opt. || Imp.

1599 *i* || vid
 1600 (Sic). Obviously intended to be *pyörin*.

3. Af begge dessa reflex. kan bildas ett Pass. a) af Inf. formen *uta* (*antautaan*), b) af Inf. *-itta*.

4. Lönnr[ot] anför dessutom: *-tsen, tsit, kse*

Pres. *muutatsen* *-tset* *-kse*

Pret. *muutitsen* *-tset* *-kse*

Inp. *muutatse*

Inf. *muuttaatse*.

Monne af *itse* eller Rysk Refl. *ся?*

— Obs. 1. Irregularia på *nen* och *itsen*.

[Obs.] 2. *Menen* l. *meen*, *tulen* l. *tuun* (*l* och *n* framf[ör] *e* efter föreg[ående] kort vocal försvinner och föregående vocal förlänges).

[Obs.] 3. *käyn, kävin*, framför efterf[öljande] vocal, att ej 3 vocaler skulle följa på *h[vara]ndra*.

Preteritum (Indicativus)

Ändas på *i*. Personal-ändelserna såsom i¹⁵⁹⁹ Praes. Detta *i* förek[ommer] ock i *m[ån]ga* andra Finska språk, i Lappsck., Syrj. m.fl.

— Wi erinra, att *i* hos nom[ina] war Plur. char[akter] <->. Här förek[ommer] desamma vocal-förlängningar sås[om] vid nomina. Således om inför *st*.

1. Om *st[ammen]* lyktas på *o, ö, u, y*, förenas *st[ammen]* omedelb[art] med char[akter] *i, t, ex.*

sanon, sanoin,

puhun, puhuin, kysyn, kysyin Jfr. Nom.

— Härvid bör anmärkas, att diphth[ongerna] *oi, ui* etc. förenklas till *o, u* etc.

— Oförenklade gälla de sås. korta.

2. Ett kort *e* till *i* ”eller bortf[aller] för *i*”, t. ex. *puen, puin, kätken, kätkin*, (jfr. *sormissa*).

3. Ett kort *i* blir *i* eller *e*, t. ex. *kuovin, P. kuorin* l. [kuo]rein; *suorin, puörin*¹⁶⁰⁰.

4. Af tre vöcaler bortkastas den första; en lång likaså, *luon, tuon, syön, vien, saan* [*loin, toin, söin, vein, sain*]¹⁶⁰¹ etc.
5. Obs.—i Tvåst[afviga] ord som lyktas på *a, ä*, bortkastas [s] ä öf[ver]allt (*petän, petin*), *a* blott då 1. st[afvelsen] innehåller *o, u* (*otan, otin, huudan, huusin*), men om der finnes ett *a, e, i*, förvandlas efterf[öljande] *a* till *o*, *palan, paloin, hiihan, hiihoin*,

Obs. det enkla *t* och *nt, st, rt* öfvergår till *s*, *kynnän, kynsin, käännän, käänsin, huudan, huusin, puhallan, puhalsin, kiersin*¹⁶⁰² etc.

6. ~~I flerst.~~ ord Ord som lyktas på lång vöcal i stammen, hafva förlorat sitt *t*. De återtaga det i Pret. och förvandla framför *i* till *s*. ~~*Vihellän, sin. Lepään, kiroan, saarnaan.*~~¹⁶⁰³

Hos dessa och alla flerst[afviga] ord i allm[ännhet] förvandlas *a* till *i*, *sivallan, sivalsin, puhallan, puhalsin, parannan, paransin* etc. N[ota] b[ene]. *käyn, kävin*.

Cons[onant]-förvandl[ing] regelbunden: *otan, otit, otti* etc.

*Änd[elserna] *oi, ui* etc. gälla såsom korta.^{*1604}

Imperf. Coniunctivus.

Bildas af stammen ge[nom] *isi, t. ex.*

1. *Otta* — *ottaisin*
Pettä — *pettäisin*
Riisu — *riisuisin*
Alka — *alkaisin*
Sano — *sanoisin*
Wäsy — *wäsyisin*
~~*Myö* — *möisin*~~
~~*Saa* — *saisin*~~

Obs. dipht[ongerna] kan förkortas.

2. Men om tre Cons[onanter].¹⁶⁰⁵ s[amman]flyta af h[vil]ka 1. bortkastas, kan förste i bibehållas, t. ex.
myö — *möisin*
suo — *soisin*
saa — *saisin*

1601 The intended imperfect forms are missing.

1602 *kiersin* || *kiersen*

1603 The intended imperfect forms are missing.

1604 The sentence between *-marks crossed out.

1605 Should be: vöcaler.

1606 *ompi* || *op*

1607 Reinhold von Becker:
Finsk grammatik 1824 §
68.

1608 The singular forms
have since been ex-
plained to represent
different derived forms
of the original stem **o-*:
**o-le-m* > *olen*; **oma* >
om > *on*.

1609 Those forms in the
brackets are only hy-
pothetical.

3. De som bortkastat sitt *t* och s[e]d[na]r[e] änd vocalerna,
bilda sin Imperf. Conj. ur den s[amman]dr[agna] formen
ge[nom] char[arakter] *isi*, t. ex.

lupaa – *lupaisin*
kiroo, kiroaa – *kiroisin*, [kir]oa[isin]
hakkaa – *hakkaisin*

Obs. Här kan dipht[ongen] ej förenklas, emedan Imp. Ind. och
Conj. ej kunde återges.

4. Kort *e* i st[ammen] blir *i*, t. ex.

kätke – *kätkisin*
tule – *tulisin*.

Verba Auxiliaria

Äro gemenl[igen] i alla språk oregelbundna. Så ock i Finskan,
ehuru n[å]gr[a] af des[amma] oregelbundenheter kunna för-
klaras. Bland V[er]ba Aux. böra nämnas

1 ~~Help~~ Verb *olen*, jag är, stammen *ole*, som kan s[amman]-
dragas till *oo*, in så blir Præs.

1. *olen* l. *oon*, 2. *olet* l. *oot*, 3. *on*, *onpi*, *ompi*¹⁶⁰⁶
1. *olemma* l. *oomme* 2. *olette* l. *ootte* 3. *ovat*, *oo'*

Hos Becker:¹⁶⁰⁷ 1. *on*, 2. *ot*, 1 *omme*, 3. *otte*, 3 *o'*.

Obs. I 3. pers. sing. har *l* öf[ver]g[ått] till *n*.¹⁶⁰⁸

Impf. regelb[bundet].

Conjunct. *lienen* l. *lien*, *liet*, af *læm* i Lappska. l. *ollen*.

Imperf. Conj. *Olisin*, *oisin*, *osin* etc.

Imperat. *Ole*, *olkaan*, *olkaame*, [ol]katte, *olkaat*.

Optat. *ollos*, *olkoot*, *ollo'*.

Inf. *olla'* (*oleta'*), *ollakse-ni*.

Ger. *ollen*, *ollessa*, (eg. *oleten*, *oletessa*)¹⁶⁰⁹.

Act. *olema*, [ole]minen.

Part. *olewa*, (*olewainen*), *ollut*.

Pass.

Regelb[undet] ur Act.

Præs.	<i>ollaan</i>	Opt.	<i>oltakoon</i>
Imp.	<i>oltiin</i>	Inf.	<i>oltaa',¹⁶¹⁰ kse</i>
Conj.	<i>oltaneen</i> l. <i>lietäneen</i>	G.	<i>oltain, oltaissa</i>
Imperf.	<i>oltaisiin</i>	Part.	<i>oltawa, oltu.</i>
Imperat.	<i>oltakaan</i>		

V[er]b[um] negativum.

I de Finska språken finnes i allm[änhet] ingen negativ partikel, utan all negation gifves ge[nom] en verbal böjning. Härwid är att märka 1° negationen; 2^{dra} det härtill hörande verb. **Nota** Det sistnämnda Negationen utmärker eg[ent]l[igen] person, verbet modi och tempora (böjas ej ge. person) Böj af negat. finnes likväl utom Ind. äfven Imper. och Opt.-former.

[1.] Ind. *en, et, ei, emme, ette, eivät.*

Stammen *e*, 3. pers. *ehe, ehi, ei.*

Imperat. 2. *älä, elä*; 3. *älkään, elkään*, 1. *älkäämme, elkäme*, 2. *älkääte, (elkäte)*, 3. *älkäät (elkäät).*

Opt. 2. *ellös, ällös, älvös*, 3. *älkөөn*, 1. *elkөөme, älkөөme*, 2. *elkөөte, älkөөte*, 3. *elkөөt, älkөөt.*

2. Hufvud¹⁶¹¹ verbum bildar alla de öfriga former¹⁶¹² ge[nom] sin modus stam, men om d[en]na stam lyktas på vocal, tillägges vocalen en aspiration, som äfven kommer cons[onant]förvandling.

Reg[elbundet?] *otta*, (Imper. *ota'*), *en ota, et, ei, emme*

Oä[nd]r[a]dt *ottanut, en ottanut*, N[ota] B[ene]. Ej Imperf.

Conj. *ottane, en ottane, et, ei*

Imp. *ottaisi, en ottaisi'*, l. *ottais.*

Wid Præt. böjes äfven hufvud-verb i Plur.: *emme ottaneet.*

Såsom hjeplverb för Fut. brukas stundom *pidän*: ej jag bör.¹⁶¹³

Med Imperat. och Optat. kunna både neg[ativum] och v[er]b antaga sina modi: *ellös otelko, älkää ottaka.*

1610 Infinitive passive forms were usual in the old literary Finnish until the 19th century. Then they were rejected as foreign formations. See e.g. Häkkinen 1994: 309 ff.

1611 *Hufvud* || Det h

1612 *former* || modi modus

1613 The intended future form (*minun ei pidä*) is missing. This kind of future was very common in old literary Finnish. For more of the old periphrastic future forms, see e.g. Ikola 1949: 144–162, 174–242; Elsayed 2017.

- 1614 Most of the Finnish adpositions are postpositions which occur after the words they determine (headwords). Castrén has not indicated the positions, nor has he given information of the case (generally genitive or partitive) which the adpositions take.
- 1615 'To/towards a place'.
- 1616 Colloquial form for Standard *välitse*.
- 1617 'In a place'.
- 1618 'From a place'.
- 1619 Colloquial forms corresponding to the standard forms *jäljeltä*, *jäljestä*.

[*Other Parts of Speech*][*Adpositions*¹⁶¹⁴]*Ad locum*¹⁶¹⁵

<i>Alle</i>	<i>Ohelle</i>	<i>Tykö</i>
<i>Edelle</i>	<i>Perään</i>	<i>Tähden</i>
<i>Eteen</i>	<i>Päälle</i>	<i>Wastaan</i>
<i>Jällelle</i>	<i>Siaan</i>	<i>Wuoksi</i>
<i>Jälkeen</i>	<i>Sivulla</i>	<i>Wäliin</i>
<i>Kansa</i>	<i>Sisään</i>	<i>Wälitte</i> ¹⁶¹⁶
<i>Keralle</i>	<i>Sisälle</i>	<i>Ylle</i>
<i>Keskelle</i>	<i>Suhteen</i>	<i>Ympäri</i>
<i>Luoksi</i>	<i>Taka</i>	
<i>Mukaan</i>	<i>Taah</i>	

*In loco*¹⁶¹⁷

<i>Alla</i>	<i>Ohessa</i>	<i>Takana</i>
<i>Edellä</i>	<i>Ohella</i>	<i>Tykönä</i>
<i>Edessä</i>	<i>Puoella</i>	<i>Wastassa</i>
<i>Jälellä</i>	<i>Puolessa</i>	<i>Wieressä</i>
<i>Jälessä</i>	<i>Perällä</i>	<i>Wierellä</i>
<i>Kanssa</i>	<i>Perässä</i>	<i>Wälillä</i>
<i>Keralla</i>	<i>Päällä</i>	<i>Wälissä</i>
<i>Keskellä</i>	<i>Sisällä</i>	<i>Yllä</i>
<i>Luona</i>	<i>Sisässä</i>	<i>Ympärillä</i>
<i>Myötä</i>	<i>Siassa</i>	
<i>Muassa</i>	<i>Sivulla</i>	

*De loco*¹⁶¹⁸

<i>Alta</i>	<i>Puoelta</i>	<i>Takaa</i>
<i>Edestä</i>	<i>Puolesta</i>	<i>Tyköä</i>
<i>Edeltä</i>	<i>Perältä</i>	<i>Wierestä</i>
<i>Jäljeltä</i> ¹⁶¹⁹	<i>Perästä</i>	<i>Wastasta</i>
<i>Jäljestä</i>	<i>Päästä</i>	<i>Wälistä</i>
<i>Keskeltä</i>	<i>Sisältä</i>	<i>Wäliltä</i>
<i>Luota</i>	<i>Sisästä</i>	<i>Yltä</i>
<i>Muasta</i>	<i>Sivulta</i>	<i>Ympäriältä</i>

Per locum¹⁶²⁰

Alatse¹⁶²¹
Kautta
Läpi

Ohitse
Poikki
Päällitse

Ympäri
Taatse¹⁶²²

Al[*ii*]¹⁶²³

Perin
Takaperin
Päin
Syrjin
Nenin

Ennen (tätä)
Kohden
Kohtaan
Liki
Likellä
Myöden
Poikkipuolin
Wasten

Asti
Saatikka
Saakka

Ilman
Paitse

Adverbia

[1.] Loci

a)¹⁶²⁴

Kuhun
Kunne(kka)
Mihin
Minne(kkä)
Tähän
Tänne
Siihen
Sinne
Tuohon
Tuonne

Johon
Jonne(kka)
Johon kuhun
Jonne kunne
Kauas ([kaua]ksi)
Etääh
Etäälle
Lähelle
Liki
Likelle

Muualle
Taka
Edes
Eteen
Edelle
Alas
Ylös
Ulos
Pois

b)¹⁶²⁵

Kussa
Missä
Tässä
Täällä
Sinä
Siellä
Tuossa
Tuolla
Jossa
Jossakin

Jossa kussa
Ei kussaan
Ei missään
Muualla
Kaukana
Etäällä
Lähellä
Läsnä
Tykönä
Luona

Ulkona
Sisällä
Sisässä
Poissa
Alaalla
Alla
Yläällä
Yllä
Kussa ikänänsä
Kussa hyvänsä

1620 'Through a place'.

1621 Colloquial (singular) form corresponding to the standard (plural) form *alitse*.

1622 Colloquial (singular) form corresponding to the standard (plural) form *taitse*.

1623 Other kinds of adpositions, functions not defined.

1624 Adverbs indicating direction to/towards.

1625 Adverbs indicating static location.

- 1626 Adverbs indicating direction away.
 1627 Adverbs indicating a route along/through.
 1628 Adverbs indicating order.
 1629 Adverbs indicating time.
 1630 Colloquial only.
 1631 Colloquial construction corresponding to the standard form *jol-loinkulloin*.
 1632 Aspiration is not marked in the standard orthography (*alati*).
 1633 Colloquial form corresponding to the standard form *varhain*.
 1634 Colloquial only.
 1635 Colloquial only.
 1636 Colloquial form corresponding to the standard form *uudestaan*.
 1637 Adverbs indicating how many times.
 1638 Colloquial form corresponding to the standard form *silloin tällöin*.
 1639 Adverbs indicating manner.
 1640 Colloquial form corresponding to the standard form *niin kuin*.
 1641 Colloquial form corresponding to the standard form *kiinni*.

c)¹⁶²⁶

<i>Kusta</i>	<i>Josta</i>	<i>Edestä</i>
<i>Mistä</i>	<i>Josta kusta</i>	<i>Edeltä</i>
<i>Tästä</i>	<i>Muualta</i>	<i>Takaa</i>
<i>Täältä</i>	<i>Etäältä</i>	<i>Alhalta</i>
<i>Siitä</i>	<i>Likeltä</i>	<i>Alta</i>
<i>Sieltä</i>	<i>Tyköä</i>	<i>Ylhältä</i>
<i>Tuosta</i>	<i>Luota</i>	<i>Yltä</i>
<i>Tuolta</i>	<i>Ulkoa</i>	

d)¹⁶²⁷

<i>Alatse, alitse</i>	<i>Ylitse</i>	<i>Ohitse</i> etc.
-----------------------	---------------	--------------------

e)¹⁶²⁸

<i>Ensin, ([en]siksi)</i>	<i>Wihdoin</i>	<i>Toiseksi</i>
<i>Sitten</i>	<i>Wiimein</i>	<i>Kolmanneksi</i>

2. *Temporis*¹⁶²⁹

<i>Kulloin</i>	<i>Nyt</i>	<i>Kauan</i>
<i>Milloin</i>	<i>Aina</i>	<i>Pian</i>
<i>Koska</i>	<i>Alinomaa</i>	<i>Tuonain</i> ¹⁶³⁵
<i>Silloin kun</i>	<i>Alatih</i> ¹⁶³²	<i>Muinen, [muin]ai[n]</i>
<i>Sillon kullon</i> ¹⁶³⁰	<i>Warahin</i> ¹⁶³³	<i>Taas</i>
<i>Jollon kullon</i> ¹⁶³¹	<i>Hiljoin</i> ¹⁶³⁴	<i>Uudesta</i> ¹⁶³⁶
<i>Eilen</i>	<i>Myöhään</i>	<i>Kesken</i>
<i>Tänäpäinä</i>	<i>Sitten</i>	<i>Wiimein</i>
<i>Huomenna</i>	<i>Wasta</i>	
<i>Äsken</i>	<i>Kohta</i>	

b)¹⁶³⁷

<i>Kerran</i>	<i>Kolmesti</i>	<i>Usein</i>
<i>Toiste'</i>	<i>Monesti</i>	<i>Sillon tällön</i> ¹⁶³⁸
<i>Kahdesti</i>	<i>Harvoin</i>	<i>Wälistä</i>

3. *Modi*¹⁶³⁹

a)

<i>Kuinka</i>	<i>Hyvin</i>	<i>Julkisesti</i>
<i>Näin</i>	<i>Hyvästi</i>	<i>Auki</i>
<i>Niin</i>	<i>Pahoin</i>	<i>Kiini</i> ¹⁶⁴¹
<i>Noin</i>	<i>Pahasti</i>	<i>Halki</i>
<i>Kuin</i>	<i>Salaa</i>	<i>Poikki</i>
<i>Niinkun</i> ¹⁶⁴⁰	<i>Julki</i>	<i>Tyyni</i>

b)¹⁶⁴²

<i>Paljon</i>	<i>Aivan</i>	<i>Ylön</i> ¹⁶⁴⁶
<i>Wähän</i>	<i>Sangen</i>	<i>Aivan niin</i>
<i>Enämmin</i> ¹⁶⁴³	<i>Wallan</i>	<i>Runsaasti</i>
<i>Enimmin</i>	<i>Kovan</i> ¹⁶⁴⁵	<i>Tuskin</i>
<i>Kyllä</i>	<i>Liian</i>	<i>Kohtuullisesti</i>
<i>Kyllikse</i> ¹⁶⁴⁴	<i>Juuri</i>	<i>Erinomaisesti</i>
<i>Kyllältä</i>	<i>Warsin</i>	<i>Erinomattain</i> ¹⁶⁴⁷

c)¹⁶⁴⁸

<i>Yksin</i>	<i>Kymmenittäin</i>	<i>Kannuttain</i>
<i>Yksittäin</i>	<i>Sadoin</i>	<i>Wähittäin</i>
<i>Kaksin</i>	<i>Sadoittain</i>	<i>Wähitellen</i>
<i>Kaksittain</i>	<i>Tuhansin</i>	
<i>Kymmenin</i>	<i>Tuhansittain</i>	

4. *Interrogativa*

<i>Miksi(kä)</i>	<i>Kuinka</i>	<i>Miten</i>
<i>Minkä tähden</i>	<i>Millon</i>	<i>Enkö</i>
<i>Ko, encl.</i>	<i>Koska</i>	<i>Etkö etc.</i>

5. *Adfirmativa, Negativa*

<i>Totta</i>	<i>Ei suinkaan</i>	<i>Ei koskaan</i>
<i>Tosin</i>	<i>Ei ollenkaan</i>	<i>Ei millonkaan</i>
<i>Totisesti</i>	<i>Ei ensinkään</i>	

6. *Dubitandi*¹⁶⁴⁹

<i>Ehkä</i>	<i>Tuskin</i>
-------------	---------------

7. *Demonstrandi*

<i>Kah</i> ¹⁶⁵⁰	<i>Näes</i>	<i>Seh</i> ¹⁶⁵¹
<i>Kas</i>	<i>Kuules</i>	

8. *Optandi*

<i>Jos</i>
<i>Jospa</i>
<i>Joska</i> ¹⁶⁵²

- 1642 Adverbs indicating amount.
- 1643 Colloquial form corresponding to the standard form *enemmän*.
- 1644 The basic form without (other than translative *-ksV*) suffixes *kylliksi*, in connection with possessive suffixes *kyllikse-ni*, *kylliksesi* etc.
- 1645 Colloquial singular form corresponding to the standard plural form *kovin*.
- 1646 Colloquial variant of the archaic standard form *ylen*.
- 1647 Colloquial only.
- 1648 Adverbs indicating measure.
- 1649 Adverbs indicating doubt.
- 1650 Colloquial form corresponding to the standard form *kas* 'look! here you are!'.
- 1651 Colloquial only.
- 1652 Archaic or colloquial only.

- 1653 Colloquial forms corresponding to the standard expression *jos en*.
 1654 Colloquial form corresponding to the standard form *kuitenkin*.

Conjunctioner.		
1. Copulativa		
<i>ja</i> <i>Myös</i>	<i>Niin myös</i> <i>Niin – kuin</i>	<i>Sekä – että</i> <i>Ei – eikä</i>
2. Disjunctiva		
<i>Eli(kkä)</i>	<i>Taikka</i>	<i>Enkä</i>
3. Conditionalia		
<i>Jos</i> <i>Waan</i>	<i>Jos waan</i> <i>Jossen, jonsen¹⁶⁵³</i>	
4. Causalia		
<i>Sillä</i> <i>Koska</i>	<i>Että</i> <i>Ainoastaan</i>	
5. Adversativa		
<i>Mutta</i> <i>Waan</i> <i>Ehkä</i>	<i>Waikka</i> <i>Kuitenki¹⁶⁵⁴</i> <i>Yhtähyvin</i>	<i>Paitsi</i> <i>Toki</i>
6. Concessiva		
<i>Waikka</i> <i>Kyllä</i>	<i>Tosin</i> <i>Totta</i>	<i>Niin kyllä</i>
7. Explanativa		
<i>Nimittäin</i> <i>Kuin</i>	<i>Niinkuin</i> <i>Ikään kuin</i>	<i>Juuri kuin</i>
8. Conclusiva		
<i>Siis</i>	<i>Sentähden</i>	<i>Jonkatähden</i>
9. Continuativa		
<i>Sitten</i>	<i>Wihdoin</i> <i>Wiimein</i> <i>Wielä</i> <i>Edespäin.</i>	